MERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

Pazartesi 16 Birinciteşrin 1939 ☆ YIL: 22 * SAYI: 7819

İDARE EVİ:Ankara Cad.İSTANBUL *Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46* Telefon: 21413(Yazı)-24370 (İdare)

Ruzvelt üçüncü defa namzetliğini koymıyacak

Nevyork, 15 (A.A.) — Nevyork Sunday, Ruzveltin üçüncü defa olarak cumhurreisliğine namzetliğini koymaktan vazgeçmiş olduğunu yazmaktadır.

Batırılan Fransız vapurları

Paris, 15 (A.A.) — L'Intransigeant gazetesi, Fransız bandıralı Nuguet, Breann, Bretagne ve Luisiana vapurlarının, son günler zarfında batırıldığını ve tayfalarının kurtarıldığını haber vermektedir.

Garp cephesinde karşılıklı baskın hareketleri oluyor

Cephedeki Fransız Generalleri diyorki:

Zamanımızdaki taarruz hareketleri intihar demektir

Bu harp, sabır ve maneviyat harbidir her geçen gün lehimize geçmektedir

Paris, 15 (A.A.) — 15-10 tarihli Fransız akşam tebliği:

Hava yağmurlu ve sisli geçmiş, cephede, bütün gün büyük bir faaliyet olmamıştır. Vissembourgun şimali garbisinde, baskın hareketlerimiz beklenen neticeyi vermiştir.

Paris, 15 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Bu gece düşman, Mozel ile Sarre arasında birçok keşif kolları dolaştırmış ve sürpriz mahiyetinde bir takım taarruzlar icra etmişse de hiçbir muvaffakıyet elde edememiştir.

Keşif kollarımız, cephenin her noktasında faaliyet göstermişlerdir.

Sarbrükün garbinde topçu düellosu olmuştur.

Paris, 15 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

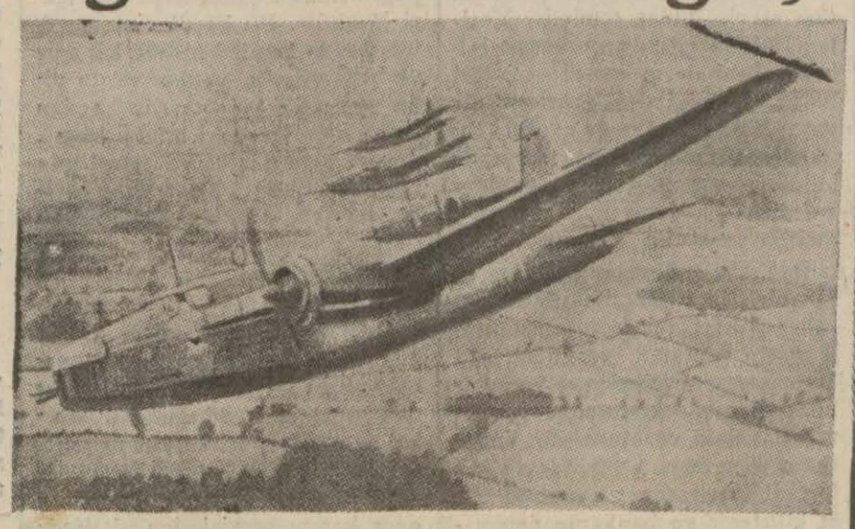

İngiliz tayyareleri Fransız toprakları üzerinde uçuyor. Yanda: İngiliz Anavatan filosu kuman danı Amiral Şarl Forbes

Cephenin heyeti umumiyesinde, zaptedilen arazide sağlam surette tutunan Fransız kuvvetleri (Devamı 5 incide)

Sovyetler Finlandiya körfezindeki üç adayı istiyor

Bundan başka Aland adaları tahkim edilmiyecek, Rusya ile askerî bir ittifak yapılacak

Stokholm, 15 (A.A.) — Helsinski'den haber alındığına göre Finlandiya hükûmeti, henüz Sovyet teklifleri hakkında etraflı malûmat verebilecek vaziyette değildir. Yalnız bu hükûmet, müzakerelerin devam edebileceği kanaatindedir. Müzakerelerin bir hafta ve hattâ daha ziyade devam edebileceği tahmin olunmaktadır.

Sovyetlerin teklifleri Finlandiya hükûmetince malûm olmasından ve mezkûr hükûmetin telâşa düşmemiş bulunmasından nikbin olmağa imkân mevcut olduğu istintaç edilmektedir.

Moskova, 15 (A.A.) — Finlandiya murahhas heyetinin gelecek hafta Moskovaya avdeti beklenmektedir.

Helsinki, 15 (A.A.) — Sovyetlerin ileri sürmüş oldukları mutalebatta pek o kadar acul davranmamış oldukları ve bu mutalebatın katiyen bir ultimatom mahiyetinde olmadığı mütaleası serdedilmektedir.

B. Paasoviki'nin birkaç gün sonra Moskovaya döneceği ve yeni müzakerelerin bir itilâfa müncer olacağı ümit edilmektedir.

(Devamı 5 incide)

Sa Majeste Kral Karol 46 yaşında

Hükümdar yüksek dirayetile dost memleketi kuvvetli bir devlet haline getirdi

Kral Karol gençlik teşkilâtına bayrak veriyor. (Yazısı 5 cide)

Ziraat Vekili ve arkadaşları dün Moskovaya gittiler

Heyet azası vapurun güvertesinde (Yazısı 2 nci sahifemizde)

Alman topçuları kendi tayyarelerini düşürdü

İngiliz tayyarelerinin Berlin üzerinde uçtukları tekzip olunuyor

Londra, 15 (A.A.) — Berlinden resmî bir menbadan bildirildiğine göre, İngiliz istikşaf tayyareleri, dün gece pek yüksekten Berlin üzerinden uçmuşlardır.

Tehlike işareti verilmemiştir. Fakat bataryalar, tayyarelerin daha aşağı inmelerine mani olmak için mütemadiyen ateş etmişlerdir.

Londra, 15 (A.A.) — Dün gece, Berlin üzerinde tayyareler dolaştığına dair olarak Kaunas'dan, Kopenhag'dan ve Brükselden gelen haberler tekzip edilmektedir. Ne İngiliz, ne Fransız tayyareleri Alman hükûmet merkezi üzerinde uçuş yapmamışlardır. Alman hava dafi topçusu ateş açmış olmakla beraber, Fransız hava nezareti, uçuş haberini katî surette tekzip etmektedir.

Amsterdam, 15 (A.A.) — İngiliz sahillerinde bir istikşaf uçuşundan dönmeleri muhtemel üç Alman tayyaresi, Hol- (Devamı 5 incide)

Royal Oak dritnotunda 800 subay ve nefer öldü

Londra' 15 (A.A.) — Torpillenen "Royal Oak" zırhlısında 800 subay ve bahriye neferi öldüğüştür. Kurtulanların ismini ihtiva eden ve bugün neşrediyen sekizinci lisdete 18 isim ilâvesi vardır. Bu suretle kurtulanların yekûnu 414 e baliğ olmaktadır.

Resmî makamat, İngiltereyi, harpte maruz kaldığı bu ikinci ehemmiyetli bahrî ziyanın hangi şerait altında vukua geldiğine dair şimdiye kadar hiç bir tavzihte bulunmamışlardır.

Futbol lık maçlarına dün de devam edildi

Galatasaray ve Fenerbahçe rakiplerine yenildiler

İkinci küme müsabakalarına Pera - Karagümrük maçında kavga çıktı

Beşiktaş Fener müsabakasında heyecanlı bir an.. (Yazısı 6 ıncıda)

Varşovada 80000 den fazla yaralı barakalarda yatıyor

Kolera ve tifüs müthiş tahribat yapıyor

Amsterdam, 15 (A.A.) — Polonya hükûmeti ecnebi devletler elçileri, Alman hükûmetinden, işlerini tasfiye etmek üzere üç gün için Varşovaya gitmek müsaadesi almışlardır.

Telegraf gazetesinin Berlin muhabiri tarafından bu hususta verilen bir habere göre, diplomatlar vagon resturanda yemek yimeği ve Varşovanın suyu şüpheli olduğu için, trenin verdiğinden gayri su içmemeği teahhüt mecburiyetinde kalmışlardır. Bombardıman, su yollarını tahrip ettiğinden şehrin suyu cesetlerden kirlenmiştir. Tifüs ve kolera, şimdiden kurbanlar vermiş bulunmaktadır.

Vaziyetin bir hülâsası yapılacak olursa, Varşovanın, hemen tamamen tahrip edildiği söylenebilir. 80 binden fazla yaralı, barakalarda ve gelişi güzel yapılan meskenlerde barınmaktadır. Ümitsizlik ve ıztırap tasavvurun fevkindedir. Varşovada ölenlerin hakikî miktarı henüz tayin edilememektedir.

17

Elâ Cözlü

insanlar memleketinde

Yazan: SADRI ERTEM

Yaşayan tarihin tortusu her halde merak edilecek bir şeydir...

" — Burada dedim, sizin köyde harebeler var.

Cevap verdi;

" — Evet vardır, Frenkler gelirler gezerler.

" — Peki bunlar ne imiş?

" — Bunlar mı? Burada bir eski şehir varmış, bu şehirde doksan bin insan yaşarmış. Sonra mahvolmuş! Rıhtım duvarlarını teşkil eden taşların üzerinde soluk çizgiler vardı. Bu çizgilerde av manzaraları göze çarpıyordu.

Ben susmuştum. O sözüne devam etti; cenubu şarkî istikametini gösterdi:

" — Burada da, dedi, vahşi hayvanlar varmış...

Gözleri parıldadı; fakat sıkılarak sordu:

" — Kralın damadı olacak delikanlının başından neler geçmiş biliyor musunuz?

Derhal cevap verdim:

— Bilmiyorum!

Fakat vahşi hayvanlardan sonra bu suali sorduğuna göre insanın delikanlının vahşi hayvanlarla doğüştüğünü tahmin kolaydı.

Söze başladı:

" — O zaman güzel bir delikanlı varmış! Kralın kızı da güzelmiş, ona vurulmuş!

Kral, kızımı ben bu delikanlıya veririm. O bizden değil demiş! Fakat ona başkalarından birinin kızını vereceğim, onu alsın, demiş kız da delikanlıyı seviyormuş. Delikanlı "ölürüm de başkasını almam,, demiş!

Kral bu cevabı alınca hiddetlenmiş, bütün halkı bu sed, sed yere toplamış.

Bir odaya aslanları, kaplanları kapamış; ötekine de delikanlıya vereceği kızı.

Emir vermiş:

" — Kızım bu kapılardan beğendiğini açsın!

Söz buraya gelince kız sustu.

" — E, dedim. Kız hangi kapıyı açmış!

Cevap verdi:

" — Onu kimse bilmiyor.

Aslanların, kaplanların kapısını açıp sevgilisini bir başka kadınla evlenmekten kurtarmak için kendini ve sevgilisini bunlara mı yedirdi. Yoksa sevgilisini kendi eliyle bir başka kadına mı teslim etti?

" — Sen olsan ne yapardın,, dedim.

Utanır gibi oldu.

" — Bu, dedi bir masaldır. Ben masal söylüyorum.

" — İş sahici olsa ne yapardın...

Gayet ciddî bir eda ile hiç vaziyetini bozmadan:

" — Aslanların, dedi, kapısını açardım..

Rindakös deresinde kazlar bağırıyor. Palazlar analarının ardından koşuyorlar.

XIII

Fabrikalaşan bir kasaba

Şarktan garbe doğru uzanıp giden bir ovaya hâkim tepenin eteğindeki Uşak eskidenberi refah ve temizliği ile seyyahların nazarı dikkatini celbetmiştir. Şimdi oldukça harap bir asfalt sizi kasabanın kalbine doğru çeker götürür.

Yolda kırmızı boyalı araröz-ler sudan bıyıklarını oynata, oynata sizi karşılarlar. Şehrin meydanlığına geldiğiniz zaman derhal bir inşaat yerinde olduğunuz hissi kuvvetlenir.

Açılan bir meydanın henüz toprakları tazedir. Yıkılmış binaların enkazı öteye beriye taşınmaktadır.

Bu faaliyet artık bitmiş bir hayatın değil, başlamak üzere olan bir canlılığın müjdesidir. Netekim, büyük çınarın gölgesi altında vazifesini oldukça kolaylıkla yapan bir zabıtai belediye memurunun kulübesinden şeker fabrikasına doğru gidecek olursanız doğmakta olan modern bir kasabanın ümit halindeki çizgilerini görürsünüz. Şurada bir karakolun temeli atılmıştır. Bir grup işçi onun başı ucunda çalışmaktadır.

Biraz ileride harap bir duvar sökülmektedir. Bu köhne duvar bir hafta sonra modern bir binanın caddeye gülümsiyen bir cephesi olacaktır.

Gözlerinizin fabrikaların bacasına ilişmemesi mümkün değildir. Fakat fabrika ile cadde arasında yarının yeşil sahasını sadece harita veya plân üzerinde değil, fidanlar halinde seyredersiniz. O zaman parkı henüz irtifaı bir metreyi bulmıyan yeşil gölgeli nebatlarla dolmuştur.

İlk intibaım bir kımıldanma, bir oluştur. Bu yol sizi şeker fabrikasına kadar götürür. Şeker fabrikası binaları ile, binalarını çevreleyen yarı bellerinden aşağısı beyaz boyalı ağaçları, hendesesi yerinde bahçeleri ile göz için bir güzel vaha hissini vermektedir.

Büyük yüzme havuzu, tenis kortu ile bu güzel bina yalnız bir istihsal kaynağı olmamış, bir zevk, ve yaşama seviyesi de getirmiştir.

Fabrika yüksek münevver bir zümreyi bu sahaya bağladığı gibi işçi kalabalığı da hayat seviyesine üstün bir hüviyet vermektedir.

Fabrika yalnız pancar alıp şeker vermiyor, bir muayyen fikir seviyesini de kasabanın hayatına ilâve ediyor.

Şeker politikasının hataları fabrikaya hiddete sebep olamaz. Bir ekonomi rejiminin hatalarından dolayı binalara karşı hiddetlenmek akıl kârı değildir. Bu bir nevi derebeylik devri iktisadiyatına hasretin ifadesi olur. Biz makineyi severiz. Sevmeğe mecburuz.

Şekerin pahalılığından dolayı çam ağaçlarını kemiren bir nesil çam ağacının gövdesine batırdığı çakının ucuyla zaten bu davayı teşrih etmiş bulunuyor.

Pancar ekenler pancarı kaynatarak bir nevi bulanık renkli melazla ağızlarını tatlılıyorlar. Fakat pancar ekecek tarlası olmıyanlar bugün onu pazardan dahi satın alacak bir halde değildirler. Onun için:

" — Bol şeker, ucuz şeker!

Parolasını ancak bu güzel ve yeşil gölgeli sahada tahakkuk ettirerek hem vatandaşı fazla istihsale hem de binnetice fazla ve kolayca istihlâke sevkedebiliriz.

Şekerin ucuzluğu bir yandan da pancar zerriyatının artmasını icabedecektir.

Şeker meselesinin halkçı ve devletçi bir bakışla tetkiki pancar faciasını da kökünden halledebilir.

■ Bir arkadaşım şunları anlattı:

Pancar, köylü için, henüz şüphe ve tereddütlerle dolu yabancı bir iştir.

Köylü, pancara en verimli tarlasını tahsis eder, bir yıl evvelinden nadasını yapar. Gübresini atar ve işini fabrika adamlarına beğendirinceye kadar çalışır.

Şubatta, fabrikanın adamı köye gelir. Ruhsatlı tarlalara kendi tohumunu atar ve çekilir gider.

İlk müsait havaları takip eden günlerde atlı veya otomobilli adamlar tekrar gelir, tarlaları dolaşır ve bazı ilâçlar atarlar.

Kurt, çeşit çeşit böcekler, acaip isimli hastalıklar, mahsulün yaprakları kalınlaşıncaya kadar köylüye korkulu günler geçirtir.

İlk tehlikeler atladıktan sonra avans listeleri hazırlanır. Bu, pancarın ilk verimidir: Fabrika, dönüm başına bir kaç lira çapa parası dağıtır.

Çapasını bizzat yapan kalabalık ailelerde bile bu paranın hepsi sarfedilmez. Tarlada çalışanların tahan helvası hissesi her şeyden evvel ayrılmalıdır.

Pancar çapasına baharın ilk kokuları ayla gün doğarken başlanır. Genç kızlar ve taze gelinler en yeni entarilerini giyer ve en göz alıcı örtülerine sarınırlar.

(Daha var)

ŞEHİR İÇİNDE

Tramvayın arkasına asılan çocuk

Yere düşerek ağır yaralandı

Fatihteki Sarıgüzel caddesinde oturan Abdi karısı Sabriyenin 7 yaşındaki çocuğu Avni, Edirnekapıdan Sirkeciye gitmekte olan tramvayın arkasına asılmış, fakat yere düşerek muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Dayak yedi

Üsküdarda Nallı bahçede oturan Mehmet kızı Asiye aynı sokakta oturan Bahaettin tarafından dövülmüş, suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Havagazı musluğunu açık bırakmış

Bebekte Cevdetpaşa caddesinde 228 numarada oturan Ragıp kızı Degülül evinde merdivenleri temizlerken yanında açık bıraktığı havagazı musluğu ateş almış, göğsü ile başı kısmen yanmıştır. Feryatlarına yetişenler hastahaneye kaldırılmışlardır.

Oynarken düşüp yaralandı

Fatihte Ahmediyede Yeşiltekke sokağında 19 numarada oturan Azizin küçük kızı Bengün evde oynarken yere düşmüş ve ağzından kan boşanmağa başlamıştır,

Yavrucağız hastahaneye kaldırılmıştır.

Bir yaralama

Üsküdarda Hâkimiyeti Miliye caddesinde 12 numarada oturan Baki oğlu Kasım ile Ayazma Değirmen sokağında oturan Mehmet Elbalkan kavga etmişlerdir. Neticede Kasım muhtelif yerlerinden yaralanmış, tedavi altına alınarak Mehmet yakalanmıştır.

Otomobil çarptı

Kızıltoprakta Tahtaköprü caddesinde 20 numarada oturan İsmail oğlu Ali Kuşdili köprüsü üzerinden geçerken Kadıköy tarafından gelen şoför Alinin idaresindeki 1906 numaralı otomobilin altında kalmış, omuz ve ayaklarından yaralanarak tedavi altına alınmıştır. Şöför yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

Bıçakla yaralandı

Üsküdarda Selâmsız caddesinde 73 numarada oturan Hasan oğlu Necmettin, Tayyar Hamza mahallesinde 4 numarada oturan Halil oğlu Mustafa tarafından bıçakla yaralanmış, yaraları tedavi altına alınarak suçlu yakalanmıştır.

Kalas kayınca...

Üsküdarda Harem sokağında 10 numarada oturan Mustafa, Uncular sokağında çömlekçibaşının evini temizlerken ayağı altındaki kalas kayarak yere düşmüş, başından ağır surette yaralanarak tedavi altına alınmıştır.

Isınmak istiyordu

Eminönünde Çiçekpazarında oturan İnebolulu Ali oğlu Satılmışın su ısıtmak üzere yaktığı tahta parçaları fazla alev alarak etrafa yayılmak tehlikesi göstermiş, itfaiyeye haber verilmişti. Ateş bastırılmıştır.

TAKVIM	Pazartesi 16 I. Teş.		Salı 17 I. Teş.	
	3 Ramazan hıdır 164		4 Ramazan hıdır 165	
Vakitler	vasati	ezani	vasati	ezani
Güneş	6 1	7 41	6 12	12 44
Öğle	12 00	6 26	12 00	6 28
İkindi	15 07	8 35	15 03	9 35
Akşam	17 2[illegible]	[illegible]	17 27	12 00
Yatsı	19 0[illegible]	[illegible]0	18 5[illegible]	1 31
İmsak	4 34	[illegible]5	4 [illegible]5	11 07

İngiltereye ısmarlanacak vapurların münakasa müddeti uzatıldı

İngiliz firmaları harbe rağmen gemileri inşaya talip bulunuyorlar

Denizyolları tarafından İngiltereye ısmarlanacak 11 vapurun münakasa müddeti dün bitmiş, fakat görülen lüzum üzerine bu müddet ay sonuna kadar uzatılmıştır. Çünkü bir çok İngiliz gemi inşaiyecileri vaktin azlığı yüzünden tekliflerde bulunamadıklarını ve tekliflerini hazırlamak için biraz müsaade edilmesini istemişlerdir. Şimdiye kadar 10 kadar İngiliz şantiyesi vapurları yapmağa talip olmuştur. Son yapılan temaslara göre, İngilizler harbe rağmen vapurlarımızı inşa etmeği kabul etmektedirler. Ay sonunda teklifler tamamlandıktan sonra şehrimizde bir komisyon kurulacak ve teklifleri tetkike başlayacaktır.

İhale kısa bir zamanda en müsait teklif yapan ve az fiyat kabul eden firmaya yapılacaktır.

Vapurlar iki sene içinde tamamen memleketimize teslim edilmiş olacaktır.

Ticaret Bankasında gece kasası servisi ihdas edildi

Türk Ticaret Bankası gece kasası servisi ihdas etmiştir. Verilen izahata göre, gece kasası bilhassa bankaların mesai saatleri haricinde ve hattâ geceleri bile para, kıymetli eşya ve evrakı tehlikeden masun olmıyan yerlerde bulundurmak gibi ihtiyatsızlıkların önüne geçmek için mükemmel bir vasıtadır.

Bankaya müracaat edenlere ufak bir ücret mukabilinde numaralı çelik fermuarlı ve ağzı kilitli meşin çantalar verilmektedir. Bu çantaların içine para konulabileceği gibi kıymetli evrak ve tahvilât dahi vazolunabilir. Çantanın içine arzu edilen şey yerleştirildikten sonra çantanın ağzı kilitlenir ve bankanın cephesinde bulunan kasanın müsterilere verilen ayrı bir anahtarla kapağı açılarak çanta kapaktan içeri bırakılır. Bu kapak otomatik bir tarzda kendi kendine kapanır ve kapanmasile birlikte çanta yine otomatik bir tarzda açılan menfezden içerdeki büyük kasanın içersine düşer. Ve ertesi gün veya istenildiği zaman çanta alâkadara iade olunur veya içersinde para varsa müsterinin arzusuna göre bankadaki hesabına da yatırılabilir.

Çantaların anahtarları yalnız müşterilerde bulunmakta ve gece kasası da her türlü emniyet tertibatını haiz olduğundan bankanın müşterilerini memleketimizden maada hemen her yerde taammüm etmiş olan bankanın gece kasası servisinden istifade edilmesini temenni ederiz.

Isviçredeki talebelerimiz de gelmiye başladı

Dünkü Semplon ekspresi Fransada yapılan birçok vagon değiştirmeleri yüzünden üç saat geç gelmiştir.

Dünkü trenle İsviçredeki talebelerimizden 9 kişilik ilk kafile gelmiştir. Buradaki talebelerimiz de yurda döneceklerdir. Bugünlerde bir kafile daha gelecektir.

Dünkü konvansiyonelle İtalyada artistlik eden Selma adlı bir Türk kızı da memlekete dönmüştür.

Yine dün iş için geldikleri söylenen altı Alman yolcu konvansiyonel yolcuları arasındadır.

Yugoslavyadan da beş Türk muhaciri dünkü trenle ana vatana dönmüştür.

Bunlar Yugoslavyadan birçok Türklerin Türkiyeye gelmek istediklerini fakat siyasi vaziyetler dolayısiyle buna muvaffak olamadıklarını söylemişlerdir.

Ayni zamanda Yugoslavyada 16 yaşından yukarı erkekler de memleket dışarısına çıkarılmamaktadır.

İsviçreden gelen talebeler bu memlekette büyük bir askeri faaliyet olduğunu söylemişlerdir.

Fazla saatle çalışma nizamnamesi

İş kanununun 37 inci maddesi işçilerin kanunen tesbit olunan sekiz saatlik haddin haricinde yapacakları fazla mesai saatleri için ayrı bir nizamname tanzim olunacağını hükme bağlamaktadır. Bu hükme uyarak vekâletçe tanzim olunan "fazla saatle çalışma" nizamnamesi Devlet Şûrası tanzimat dairesince tetkik edilmiştir. Bugünlerde Devlet Şûrası umumî heyetinde görüşülecek ve müteakiben Başvekâlete takdim olunacaktır.

Karı şikâyetleri :

Soluk elbiseli talebeler için ayrı mektep var mı ?

İmzası mahfuz bir okuyucumuz yazıyor:

Mekteplerde okuyan üç çocuğun babasıyım. Az para kazanan, fakat millet ve memleket emrinde çok faydalı bir mesleğin hâdimiyim.

Evlâtlarımı okutmak ve memleketime yarın için faydalı ve ahlâklı vatandaşlar yetiştirmek gayesiyle yirmi yıldır çalışıyorum. Bu emelimi yakından bilen Maarif Vekâletinin çocuklarımın tahsil ettirilmesi hakkında resmen yazılmış 4801 numara, 1933 tarihli ve Rıdvan Nafiz imzalı resmî bir tezkeresi yeddimdedir. Buna rağmen, devlete bâr olmak istemediğim için çocuklarımı bizzat okutuyorum. 13 yaşındaki kızım Leylâ Cibali orta mektebinin birinci sınıf B. şubesinde 313 numaradadır. Dün kızım ağlayarak mektepten geldi? Mektebe yeni tayin olunan Bayan Müdürün kendisini hırpaladığını Elbisesi solgun olduğu için, sınıfın zerafetini bozduğunu ve şayet yeni elbise ile gelmezse mektebe almıyacağını tebliğ ettiğini ağlayarak söyledi.

Filvaki kızımın üzerindeki elbise solmuştur. Solgun olmasına rağmen, kızımın arkasındaki elbisesi temizdir.

Şimdi öğrenmek istediğim şey şudur: Acaba Cibali orta mektebi rengi solgun elbiseli çocuğu, mektepten ne için kovuyor. Maarif Müdürü solgun renkli elbiseli talebelere mahsus başka bir orta okul mu açtı?..

Posta idaresi

Yeniden memur ve müvezzi alınıyor

Posta, Telgraf ve Telefon Umum Müdürlüğü memur ve müvezzi almak için bütün vilâyetlerde bu ay içinde bir imtihan yapacaktır. İmtihanlar 23 teşrinievvel günü bütün vilâyetlerde posta müdürlüklerinde yapılacaktır. İmtihana girmek için 21 ine kadar posta müdürlüklerine müracaat etmeleri lâzımdır.

İmtihana gireceklerin askerlerini yapmış ve 30 yaşını geçmiş olmaları şarttır.

Memurluklar için lise ve mektep mezunları arasında müvezzilikler için de ilkmekteb mezunları arasında imtihan yapılacaktır. Kazananlardan lise mezunları 20, orta mektep mezunları 10 ve müvezzilere de 25 lira aslî maaş verilecektir. İmtihanda kazananlar idarenin tayin ettiği yere gitmeği kabul etmeğe mecbur tutulacaklardır.

Ziraat Vekilimiz dün Rusyaya gitti

Moskovada açılan ziraat sergisini ziyarete davet edilen heyetimiz dün saat 12 de Sovyet bandıralı Svanetya vapurile Odesa'ya hareket etmiştir. Heyeti Ziraat Vekili Muhlis Erkmen başkanlığında mebus Ahmet Hamdi Esmer, Reşat Nuri Güntekin, Sadri Ertem ve gazeteci Sedat Dervişten mürekkeptir. Heyet Moskovada bir hafta kalması karrerdir.

Tramvaydan düştü

Aksaraydan Şehremini'ne gitmek için tramvaya binen Hüseyin kızı Fatma Çapa tramvaydan inerken düşmüş, sol kalçasından yaralanarak tedavi altına alınmıştır.

Dikilide yeniden zelzele oldu

İzmir, 15 (A.A.) — Dün Dikilide yeniden bir kaç saniye süren iki zelzele olmuştur. İzmir valisi ile birlikte zelzele sahasında tetkikat yapan Kızılay umumî reisi ve umumî müfettişi tetkikleri bitirerek dün akşam İzmire dönmüşlerdir. Kızılay umumî reisi doktor Hüsamettin Kural yaptığı beyanatta Dikili ile tamamen yıkılmış olan diğer sahaların yeniden inşasının jeolojik tetkikler yapmakta olan heyetin tetkiklerini bitirdikten sonra mümkün olabileceğini, bugünkü işin felâketzedelerin kış mevsimine kadar seri ve mümkün mertebe sıhhî surette iskânlarını temin etmek olduğunu söylemiştir. Heyet Ankaraya döndükten sonra almacak tedbirler hakkında daha esaslı kararlar verilecektir.

İzmir, 15 (A.A.) — Dün akşam halkevi temsil kolu tarafından Dikili felâketzedelerinin menfaatine halkevi salonunda Sekizinci piyesi temsil edilmiş ve bu temsil pek büyük bir rağbet görmüştür. Piyes bu akşam tekrar temsil edilecektir.

Bugün Kültürkarpta açık hava tiyatrosunda yine Dikili felâketzedeleri menfaatine bir ortaoyunu verilmiştir.

İzmirden Hataya 120 izci gidecek

İzmir, 15 (A.A.) — Şehrimiz liselerinden ayrılacak 120 izci yakında Hataya giderek tetkikler yapacaktır. Bu seyahatin izciler için istifadeli olmasını temin edecek tedbirler alınmıştır.

İzmirde yakalanan Bulgar casusları hakkındaki karar

İzmir, 15 (A.A.) — Casusluk suçundan İzmir ağır ceza mahkemesince evvelce mahkûm edilen ve haklarındaki hüküm temyiz mahkemesince nakzolunan Bulgar casuslardan Kiri, Nartiri, Sinkoviç ve Lambo hakkında ağır ceza mahkemesinde dün yeniden cereyan eden mahkeme neticesinde heyeti hakime eski hükmünde ısrara karar vermiştir.

Aydınlı aşireti arasında bir gün

Yazan: *Hilmi Uran*

— 1 —

Kânunusaninin serin ve gamlı günlerinden biriydi. Lâgar beygirlerin sürüklediği arabamız; bozuk bir patikada mütemadî sarsıntılarla ilerliyor, yeni açılan tarlalar ve cılız bir yeşillik halinde henüz belirmiş ekinler arasından bizi, önümüzdeki tatlı meyillerle yükselen tepeciklere doğru götürüyordu. Kayli yol almış, artık kıraç yerlerde açılan ve ekilen araziden de kurtularak tamamile dağ mıntakasına girmiştik.

Tabiatın şuraya, buraya gelişi güzel serpiştirdiği ateş renkindeki göz alıcı lâleler de olmasa, bu sahada manzara; insanın ruhunu büyük bir boşluk içinde uyuşturacak kadar yeknesak, fakat ulvî idi.

Arkadaşım Divlimoğlu da benim gibi nazarlarını manzaranın genişliğine kaptırmış, susuyordu. Beygirler tenbel bir eda ile hafif bir yokuşu tırmanırken Divlimoğlu birdenbire irkildi ve daima elinde bulundurduğu yarım arşın boyundaki budaklı çam dalından yapılmış ağızlığı ile sağımızdaki sırtı göstererek:

— İşte, şuraya bak, bay, dedi, cengin koyusunu biz vaktiyle Millî Harpte, burada yaptık.

Arkadaşım beni dalgınlıktan kurtarmış, kendi de o anda u[illegible] hatıralarının tesiri altında coşmuştu. Uzattığım sigarayı mahut çam dalına yerleştirdi, bir demirci körüğü rebetile işleyen geniş göğsü ile kalın omuzları üstündeki kocaman kafasını daha biraz dikleştirdi ve zaten büyük olan gözlerini — sözlerine kuvvet vermek için — daha biraz açarak Millî Harplere ait hatıralarından aklına gelenleri ve azminin o anda kendisine ilham ettiklerini anlatmaya başladı.

Bunlar; acı, tatlı hep kahramanlık levhalarıydı ve hepsinde de yoksuzluk, vasıtasızlık müşterek bir vasıf halinde canlanıyordu. Meselâ Divlimoğlu; ellerine geçirdikleri eski bir top için ne külfetle cephane bulabildiklerini, bir topçu neferinin kullandığı bu topla bu dağları nasıl inim, inim inlettiklerini ve düşmanın hücumu karşısında topu nasıl kapattıklarını anlatırken, sordum:

— İsabet ettirebiliyor muydu..?

O, safiyetime acımış gibi gülerek:

— Yok, canım, dedi, zaten topun nişangâhı yoktu ki; ağzından çıkan mermiyi gören olmazdı; yalnız gürültüsü kalbe kuvvet.

Arabamız küçük bir sırtın dönüm noktasını dönerken, Divlimoğlu hikâyesini kesti ve karşıda iki sathımailin birleştiği noktadaki hafif meyilli bir düzlüğe kurulmuş çadırları — kalın dudaklarından yine bir an uzaklaştırdığı — ağızlığıyla göstererek:

— Geldik, dedi, işte Halaka.

Divlimoğlunun gösterdiği şey; tepelerinden duman tüten iki kadar siyah, kıl çadır. Bunlar; Aydınlı aşiretine mensup Hacı Çil ile akrabasının çadırlarıydı; biz de geceyi bunlarda misafir olarak geçirmek üzere gidiyorduk.

* * *

Aydınlı adı altındaki aşiret; hayatını yaz, kış çadırda geçirir. Bunlar ilkteşrinin başında kışladıkları Çukurovaya inerek (Halaka) denilen on, on iki çadırlık küçük kümeler halinde Adana, Kozan, Kadirli, Yumurtalık, Osmaniye, Dörtyol, İslahiye, Pazarcık, Anderin ovalarına dağılırlar ve nisan sonuna kadar oralarda kalırlar. Mayıs ayının ilk günlerinde de yaylamak üzere Feke, Saimbeyli, Aziziye, Everek, Niğde, Ereğli, Küksün taraflarına çıkarlar.

Bu aşiret; mahalle adıyla bir çok kısma ayrılır. Bunların başlıcaları şunlardır: Tekeli, Kaçar, Horzun, Sarıkeçeli, Hüsnanlı, Cabar, Hacıkaralı, Saçıkaralı, Karahacılı, Hayta, Bucaklı, Karaevli, Bacaklar, Kö[illegible]kli, Arapaliler, Donsüzlar. Bunların bazısı kırk, elli çadırdan ibaret olduğu halde bir kısmı da iki, üç yüz, hattâ dört yüz çadırdan ve tekmil aşiret aşağı, yukarı üç bin çadır halinden ibarettir. Bunlardan Bacaklarla Hacıkaralıların bir kısmı kışı Amasyada geçirirler.

Mütebaki bütün aşiret halkı Çukurovaya inerek — kendileri için en mühim bir mesele olan — ot bulmak ve hayvan otlatmak işini kolaylaştırabilmek için dağınık bir halde kışlarlar. Yazın nisbî bir topluluk arzederler ve bir cemiyet hayatı yaşarlar.

Aydın ve Nazilli taraflarından gelmiş ve bir müddet te Teke havalisinde kalmış olan bu aşiretin ayrı, ayrı adlar altındaki tekmil kolları arasında âdet ve anane itibarile bir fark yoktur. Kendileri bu kolları birer köy veya birer mahalle telâkki ederler ve biribirlerinden kız alırlar, verirler.

* * *

Arabamız aşiret çadırlarına artık oldukça yaklaşmıştı. Hemen her çadırdan ok gibi fırlayan iri çoban köpekleri; arabamızın etrafında - biribirlerinden gözlerile cüret ve cesaret dilenerek — derhal bir halka teşkil etmişler; hiddetli, hiddetli havlıyorlardı. Gâh daralan, gâh can korkusuyla müsamahakâr genişleyen bu çember içinde beygirler; daha hassas ve belki yolun artık sona ermekte olduğunu sezmekten mütevellit ve nihaî olacağına kani bir gayretle de arabayı daha kanlı, canlı sürükleyorlardı. Divlimoğlu; resmî ve ciddî vaziyetini takınmış olmak için oturduğu yerde dikleşmiş, kaşlarını çatmıştı. Biraz evvelki uyuşukluk yerine şimdi — köpeklerin kulakları tırmalayan havlamaları arasında — pek süratli bir yol alış kaim oluvermişti.

Bir aşiret çadırına da ancak böyle bir ahenk, böyle bir karşılama ile varılabilirdi.

Çadırların başlangıcında kısa boylu, seyrek ve kırçıl sakallı, yassı yüzlü, küçücük gözlü bir zat; elleri uzun paltosunun ceplerinde dineliyor, bir kaç kişi de ona yetişmek için ilerliyordu. Evvelki zat bir gün evvel Osmaniyede görüşerek kendi çadırına geleceğimi söylediğim Hacı Çil idi; ötekiler de her halde halakanın ileri gelenleri olacaktı.

Yanlarına yaklaştığımızda arabayı durdurarak kendilerile selâmlaştık ve yaya olarak ilerledik. Sahanın müsait yerlerine biribirlerinden yirmişer, otuzar metre ayrılıklarla kurulmuş olan çadırlar hep biribirinin aynı idi; hepsinin de önünde küme, küme çalı yığınları yükseliyordu; yalnız yüksekçe ve merkezî bir yerde kurulmuş bir çadır — cenuba nazır cephesi büsbütün açık olarak — diğerlerinden ayrılıyordu. Bu; Hacı Çilin bizim için hususî olarak kurdurduğu misafir çadırı, daha doğrusu aşiret reisinin selâmlığı idi. Biz de o çadıra doğru ilerliyerek ve serilmiş olan büyük yer şiltelerine bağdaş kurarak oturduk.

* * *

Çadırımız emsali gibi siyah keçi kılından dokunmuştu ve ortasında çadır direği denilen iki metre kadar uzunluğunda bir direğe istinaden yükselmiş bulunuyordu. Bu nevi çadırlar; parça eklemek suretile istenildiği kadar büyütülebilir, hattâ dahilî taksimat ta yapılabilirmiş, o takdirde çadır direkleri de taaddüt edermiş.

Aşiret seyyar olmasına rağmen tezgâhlarını da, en lüzumlu eşyaları gibi, yaylâya ve kışlağa birlikte taşıyorlar. Tezgâhlarının boyu bir arşından biraz fazlacadır. Çadırların kıl ipliğini hayvan güderken meşgul olmak suretile çobanlar hazırlıyorlar. Bütün aşiret kadınları çadırdan başka yine siyah veya yünden kilim ve şalvar dokumasını biliyorlar.

(Daha var)

Şarkî Karahisarda yedi göl kurutuldu

Şarkîkarahisar, 15 (A.A.) — Geniş bir sahada sıtma hastalığına yataklık yapan ve kurutulmalarına karar verilen yedi adet göl ve bataklığın doldurulmasına dün başlanmıştır. İlk kurutulma ameliyatına kaymakam, belediye reisi ve hükûmet doktoru ile diğer alâkadar memurlar iştirak etmişlerdir. Kaza merkezinin umumî sıhhatini daimî surette tehdit eden bu göl ve bataklıkların pek kısa bir zamanda kurutulacağı ümit edilmektedir.

Yeni Italyan sefiri Londrada

Ingiltere ile Italya arasında yeni bir devre açılacağı söyleniyor

Londra, 15 (A.A.) — İtalya sefiri Bastianini, buraya gelmiş ve doğruca İtalyan sefarethanesine gitmiştir.

İtalyan sefiri, şimendiferle yapılacak seyahatin bais olacağı taahhürlere mani olmak için hariciye nazırı Lord Halifaks tarafından kendi emrine verilmiş olan otomobil ile Londraya gelmiştir.

Londra, 15 (A.A.) — Diplomasî mahafilinde İtalyanın yeni sefiri B. Bastianini'nin Londraya muvasaletinin İngiltere ile İtalya arasındaki münasebetlerde yeni bir devre açmakta olduğu mütaleası serdedilmektedir.

Roma, daha geçenlerde İtalyanın B. Çemberlayn'a sulh müzakerelerinin açılması için yeni birtakım tekliflerde bulunmak tasavvurunda olduğuna dair olan bir Berlin haberini tekzip etmiş idi. Londradaki İtalyan diplomasi mahafili, B. Bastianini'nin Londraya bu kabil teklifi hamil olarak gelmemiş olduğunu açıkça söylemektedirler.

İtalyanın şimdiki ihtilâfın bugünkünden daha hakikî olabilmek tehlikesini arzetmekte olduğunu idrak etmesine medar olacak derecede diplomatik ve siyasî tecrübesi vardır. Binnetice diplomasi mahafilinde B. Bastianini'nin ifa edeceği başlıca vazifelerden birisinin B. Çemberlayn'in son nutkunun medlülü hakkında izahat almak olacağı söylenmektedir.

B. Bastianini'ye İngiliz başvekilinin nutkundan daha katî ve daha vazıh malûmat verileceği şüphesiz görülmektedir.

Esrarengiz bomba

Alman tayyareleri tarafından kullanılacakmış

Brüksel, 15 (A.A.) — Belgique gazetesinin Berlin muhabiri yazıyor:

Almanya 13 teşrinievvel cuma gününde..beri bilfiil harb halindedir. Alman ordusunun Majino hattına karşı taarruza geçmek için emir alacağı zannedilmemekle beraber, ablukanın tesiri o derece hissedilmektedir ki Almanya kısa bir zaman zarfında taarruza geçmeye mecbur kalacaktır. Almanların İngiltere üzerine ve İngiliz gemilerine karşı bombardıman filoları göndermeleri muhtemeldir.

Muhbir, önümüzdeki hava taarruzunda ortaya çıkacağı bildirilen, "esrarengiz bomba" lardan tekrar bahsetmektedir.

Funk

İptidaî madde muhakkak bulacağız diyor

Berlin, 15 (A.A.) — Millî İktısat nazırı Dr. Funk, Almanyanın İngiliz ablokasının kendini mahrum etmekte olduğu iptidai maddeleri diğer yollardan tedarik edebileceğini beyan etmiştir. Nazır bu sözleri Viyana Fuarında söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

Alman ticareti, cenubu şarkiye doğru istikamet almıştır. Ve bu hal, mühim bir hâdisedir. Almanyanın cenubu şarkî ile yapmakta olduğu ticaret ile alâkadar bütün meseleler ile iştigal edecek hususî bir büro ihdas olunacaktır.

Fabrikatör Bata tevkif edildi

Paris, 15 (A.A.) — Nouvelle Tchecoslovaque, gazetesinin verdiği malûmata göre Alman polis teşkilâtı Moravyada Zilin mevkiinde meşhur ayakkabı fabrikatörü Bata'yı tevkif etmiştir.

Bu tevkife sebep olarak Bata'nın ahiren İngiliz tabiiyetine girmiş olması ileri sürülmektedir.

Almanyada Buldok köpekleri toplanıyor

Amsterdam, 15 (A.A.) — Alman ordusu kumanda heyetinin 1 ilâ 6 yaşında ve boyu 70 santimetre olarak buldok köpeklerini toplamakta olduğu rivayet edilmektedir. Bu köpekler, irtibat ajanı, muhafız ve sahra sıhhiye servisi hamalları olarak istihdam edileceklerdir. Bu köpekler, 8 hafta talim göreceklerdir. Bütün vatandaşlar 14 teşrinievvel ile 28 teşrinievvel arasında bu nevi köpekleri muayeneve sevketmek mecburiyetindedirler.

30000 Çinli ölmüş

Hankeu, 15 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Orta Çinde harekât yapan Japon ordusu matbuat ofisi, Japon kıtalarının Kin-Kung dağlarındaki düşman askerî müessesatının hepsini tahrip ettiklerini bildirmektedir.

Hopeh ve Kiansi eyaletleri arasında, dokuzuncu harp mıntakası olan bu mevkide, Çin ordusu kendini, katî bir hezimete mahkûm görmektedir. Bu mıntakadaki Çin kuvvetleri 17 fırka tahmin edilmektedir. Mecmuu 530 bin kişiye varan bu kuvvetin 30 bin beş yüzü ölmüş, 3750 si esir edilmiştir. Ayrıca Japonlar, külliyetli miktarda ganimet almışlardır.

Ingiltere Suriye ve Mısır sahillerinde ihtiyat tedbirler aldı

Filistinde Arap ve Yahudilerden gönüllü yazılanlar 60000 kişiyi buldu

Kahire, 15 (A.A.) — İngiliz askerî makamları tarafından Filistin ve Mısır sahillerinde alınan ihtiyat tedbirleri iki memlekette çok iyi karşılanmıştır. Mütehassıslar denizden ve havadan her türlü taarruzun bundan böyle imkânsız olduğunu bildiriyorlar.

Kudüs, 15 (A.A.) — Filistinde yerleşen Romanya ihtiyat sınıfları Romen konsolosluk makamları tarafından davet edilmişlerdir. Yahudi ve Araplar kayde devam ediyorlar. Şimdiden 40.000 den fazla Filistinli Arap kaydedilmiştir. Bunlar harbin yakın doğuya sirayeti halinde silâh altına alınacaklardır.

Amerikada bitaraflık kanunu müzakereleri devam ediyor

Vaşington, 15 (A.A.) — Bitaraflık kanunu hakkındaki müzakerelere dün de devam edilmiştir. Connaly tecerrüt taraftarlarının delillerini şiddetle reddederek demiştir ki:

Evvelâ şimdiki bitaraflık kanunu harbe hazırlanmamış olan devletleri cezalandırmakta ve mütearızları kurbanlarının müdafaalarına muktazi teslihatı tedarik edemiyeceklerini temin etmek suretile teşvik ve teşci eylemektedir.

İkincisi ambargo Hitlerle Staline yardım etmektedir. Zira Rusya ve İtalya Amerikadan silâh tedarik ederek Almanyaya satabilirler.

Üçüncüsü ambargo Fransa ve İngiltereyi tecziye etmekle beraber bu memleketlerin deniz hâkimiyetinden mütevellit avantajlarını da iptal eylemektedir.

Dördüncüsü ambargo bu surette Amerikayı bitaraf olmıyan bir vaziyete koymaktadır.

Beşincisi Amerikayı umumî harbe sokan şey Fransaya ve İngiltereye silâh satılması değil, Amerika vapurlarının Almanlar tarafından torpillenmesi olmuştur.

Altıncısı, bu günkü harpte bitaraflık kanununu tadil etmek tamamen meşru ve kanunidir. Zira bitaraflık kanunu dahilî bir kanundur. Ve buna binaen herhangi bir beynelmilel mukavelenin tatbiki mezubahs değildir.

Antil denizindeki Alman tahtelbahirlerine malzeme nasıl veriliyor?

Nevyork, 15 (A.A.) — Alman tahtelbahirlerinin Antil denizindeki faaliyetlerinden bahseden Nevyork Times, diyor ki:

Meksika limanında bulunan Alman gemilerinin Alman tahtelbahirlerine malzeme vermekte olduklarına dair ortada bir şayia deveran etmiş olduğundan Meksika hükûmeti, Colombus admdaki Alman transatlantiği ile diğer Alman gemilerini ve Alman dostu olan bitaraf gemileri sıkı bir tarassuta tabi tutmaktadır.

Colombus transatlantiğine müteallik bir çok meseleler, tenevvür etmişir. Meselâ, bu transatlantik Veracruz mendireğini terkederek Anton Lizardo adasının ıssız körfezinde demirlemiştir. Su kesimi hattı pek aşağıda idi. Bu da geminin fazla yüklü olduğunu gösteriyordu. Tabiî mürettebat gemide kalmıştı. Geceleyin iki sandal indirilerek engine yiyecek, içecek nakledilmiş olmasından şüphe ediliyor. Friedriech adındaki Alman sarnıç gemisinin de Tambico'da iaşe maddeleri yüklemiş olmasından şüphe edilmektedir.

Bulgar — Alman millî takımları karşılaşıyor

Sofya, 15 (Hususî) — Alman millî futbol takımı ile Bulgar millî takımı pazar günü Sofyada karşılaşacaklardır. Alman takımı Zagrebde bir maç yaptıktan sonra Sofyaya gelecektir. Gelecek ayın ikinsinde Bulgar takımı Berline giderek ayın beşinde Berlinde iki millî takım arasında revanş maçı olacaktır.

Sovyetlerin Tokyo sefiri gidiyor

Tokyo, 15 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor:

Refakatinde konsolosluk kadrosundan altı memur bulunan Sovyetlerin yeni Japonya sefiri Smetanin ve Sovyet sefareti erkânı Tokyo, dairen ve Seuldeki vazifelerine iltihak etmek üzere bugün Moskovadan ayrılmıslardır.

Ingiliz ticaret gemileri tayyareler tarafından himaye olunuyor

Londra, 15 (A.A.) — İstihbarat nezareti, gelen ve giden vapur kafilelerin sahilden yüzlerce mil mesafeye kadar tayyareler tarafından himaye edilmekte olduğunu bildirmektedir. Geçen haftalar zarfında yalnız fırtına, kasırga ve rüyet imkânsızlığı istikşaf tayyarelerin himaye servisini kısa bir inkitaa uğratmıştır. Günlerce devam eden şiddetli yağmurlar esnasında himaye servisini yapmağa memur tayyareler, bazen deniz üzerinde pek alçakdan uçmağa mecbur olmuşlar ve herhangi bir tahtelbahrin priskop'unu gördükleri noktada bombalarını atmışlardır. Bombaların atılması aynı zamanda harp gemileri için bir işaret teşkil ediyordu.

Görüp düşündükçe

Davanın hepimize ait cephesi!

Yemenli bir kahve tüccarı, yanında üç kadınla Perapalas oteline inmiş. Üç ay oturmuş. Hiç hesap görmemiş. Kimse de para istememiş. Ancak müessese kapanırken, bu hâdise, bir mesele ve mahkemelik bir iş halini alıyor.

Gazetelerin verdikleri izahat, ilkin bukadardı. Tabiî hiç kimseyi tatmin edemiyordu. Dün, bu işi, açık celseli bir mahkemenin tafsilâtı arasında okuduk. Aylarca parasız oturuşunun sırrı artık anlaşılmıştır. Otel sahibi "Misbah", Yemende birine para göndermek istiyormuş. Yemenli Efganîyi vasıta gibi kullanmağı kurmuşmuş.

Sonra araları bozulmuş, müşteri, kaymakamlığa başvurarak, resmî bir makam veyahut onun mümessili huzurunda hesap görmek dileğinde bulunmuş. Bu müracaat, kendi hakkına inanmıyan insanların kârı değildir. Dalavere peşinde koşanlar, işlerine devlet adamı karıştırmaktan hoşlanmazlar. Meğer, ki plânlarına resmî bir varlığın nüfuzundan istifade bahsi dahil bulunsun.

Bu davada hangi tarafın haklı olduğunu bilmiyorum. Fakat dikkatime çarpan bir iki nokta var, ki ahlâk ve vicdan bakımından kusurdur. Kanunun da onları suç sayması lâzımgelir, sanıyorum.

Otelci tarafı iddia ediyor, ki:

1 — Yemenli tüccar, tüccar değil dolandırıcıdır.

2 — Yemen veliahdiyle muhaberedeyim diyen ve Yemenden haber bekliyen Efganî, yalan söylüyor. Çünkü veliaht iki senedenberi Avrupada seyahattedir ve memleketine dönmemiştir.

3 — Efganînin elinde pasaport yoktur. Bu türlü evrak ile ancak altmış günlük ikamet müsaadesi alınabilir. Halbuki bu adam, polisi iğfal ederek bir yıllık tezkere almıştır.

4 — Yanındaki kadınlar için karım, baldızım, kaynanam diyor, fakat kendisi islâm, bunlar hristiyandır.

Güzel, fakat gerek tütün, gerek sabun ve yağ işleri için memleketimizin büyük tüccarlarını kimler çağırdı! Ve pasaport hileliyse, niçin bu iş vaktinde hükûmete haber verilmedi de iki taraf davalı olduktan sonra ortaya çıktı? Kadınların ayrı pasaport sahibi oluşlarını herkesten evvel otel idaresi görmüştü. O halde dört aylık sükûtun sebebi nedir?

Bütün bu karmakarışık işin bana öyle geliyor, ki bir içyüzü var. Mahkemede bu yüzü de görüp tanıyacağız. Bir şey, suç ise ancak bizim menfaatimize dokunduğu zaman suç olmaz. Onu gördüğümüz, sezdiğimiz dakikadan itibaren devlete bildirmekle mükellefiz. Bunda geciktik mi, biz de suça ortak sayılmalıyız.

Hakı Süha GEZGİN

Belgrat fuarı dün açıldı

Bu sene Türk pavyonu sergiyi süsledi

Belgrat, 15 (A.A.) — Dün sabah beynelmilel sonbahar fuarı mutantan merasimle açılmıştır. Bu münasebetle bir çok nutuklar irat edilmiş ve bunlarda bir çok memleketlerin iştirâk etmiş olduğu bu iktısadî tezahürün ehemmiyeti tebarüz ettirilmiştir.

Açış merasiminde kralın mümessili, kordiplomatik, bir çok nazırlar, millî iktısat âlemine mensup zevat ilâh... hazır bulunmuşlardır.

Dün sabah Alman pavyonu da açılmıştır.

Belgrat fuarı, bu sene, dün açılmış olan Türk pavyonu ile zenginleşmiştir.

Libyaya gönderilen İtalyanlar

Roma, 15 (A.A.) — Libyaya yeniden 20.000 kişi gönderilecektir. Bunlar, 1.600 den fazla aile teşkil etmektedir.

KOKAİN

— 31 —

İdam mahkûmunun rengi sapsarı kesilmiş. Ağzı spazmodik hareketler ile çarpılıyor, titriyor, sanki bir şeyler söylemeğe çalışıyor. Daha doğrusu etrafındaki insanlardan, yeni doğan güneşten, kendisini ihata eden bütün hayattan af istiyor. Fakat bu sefilin gözleri acaba daha bir şeyler görüyor mu? Hayır, hayır. Onun gözleri artık hiç bir şey görmüyor. Bu gözler sadece biraz da ileride ağaçlıklar arasında yükselen giyotin makinesine dikilmiş, öylece duruyor: Giyotin makinesi; ikisi amudî, biri ufkî olmak üzere kurulmuş üç potroldan ibaret."

"İdam mahkûmunun alnı terler içinde. Ağzı da açılmış bir halde. Sanki bağırmak, haykırmak, yalvarmak istiyor. Fakat bu kocaman açık ağızdan ses bir türlü çıkmayor."

"Nihayet işte idam makinesinin yanına getirildi. Bundan sonra mahkûmun hayatı artık dakika değil, saniye ile ölçülüdür. Büyük meydanda en küçük bir ses işitilmiyor. Bir yaprak kımıldamayor. Havadan düşen ince yağmur damlaları bile hiç bir ses çıkarmadan iniyor."

"İdam mahkûmu bacaklarını hiç bükmeden çıkıyor: Görenlere öyle bir his geliyor ki kendisini ölümün pençesi şimdiden yakalamıştır, diğer insanların arasından onu alıyor, yukarıya doğru kuvvetle çekiyor. Hakikat halde o, yürümüyor. Ayakları şimdiden ölmüşe benziyor."

"Bu ayaklar çocukların üstüne bir iple çektikleri tahtalar gibi yerde sürükleniyor. Arkasına bağlanmış olan elleri kıvranıyor, göğsü sanki çatlıyacakmış gibi şişip iniyor.

"Satır etrafa korkunç parıltılar saçıyordu.. Hemen yanıbaşında dar, fakat başın geçebilmesini mümkün kılabilecek bir şekilde genişlemeğe müheyya olan yuvarlak bir delik görülüyordu. Bir kere baş buradan geçtikten sonra delik tekrar daralacak enseyi kıstıracaktı. Diğer tarafta birkaç saniye sonra kesik kafayı içine alacak olan sepet göze çarpıyordu.

Amfosy bu müthiş manzara karşısında gerilemek için fevkalbeşer bir kuvvet sarfediyor. Fakat bütün bunlar bephude.. Evvelâ göğsünü, sonra da başını ileriye doğru uzatıyor. Allahtan bir istinat istimdat eder gibi hali var. Havayı büyük bir dehşet, bir korku kaplamıştır.

"Fakat cellât yamakları onun bu haline bakmıyorlar bile. Zorla boynunu kıvırıyorlar ve ayağına taktıkları bir çelme ile bir cismi camit gibi baskülün üzerine yıkıveriyorlar.. Cellât mahkûmun başını genişlemeğe hazır olan yuvarlak delikten içeriye sokuyor.. sanki demirden bir el boynu sıkıştırıyor, yukarda satır etrafına korkunç parıltılar saçmaktadır.

"Bu bir andır.. Müthiş bir an.. bitmek bilmeyen uzayan giden bir an.. vücudu baskül üzerine atılmış, elleri arkaya bağlanmış, boynu mengeneye sıkıştırılmış olan bu adam, bir dakika sonra kesik kafasının içine düşeceği sepeti önünde açılmış kanlı bir ağız gibi gözleri oyluklarından fırlamış bir halde dehşetle seyrediyor.

"Fakat bu azap çok sürmiyecektir.. Bir emir.. Bir kuru darbe.. Boğuk bir gürültü.. Kesik baş yarım bir daire şeklinde etrafa kanlar saçarak sepete düşüyor.. İşte tamam.

Adalet yerini bulmuştur.

Yaklaşmak, faciayı yakından seyretmek müsaadesini alıyoruz. Ceset çam ağacından yapılmış bir tabut içine yerleştirilmiştir. Gözler hâlâ açıktır, büyümüş ağırlaşmış olan dil ağızda manasız hareketlerle kıpırdanmakta, dişlerin arasından yeşil bir köpük çıkmaktadır.

Bir cellât yamağı kesik kafayı saçlarından yakalıyarak bir kamyon üzerine yerleştirilmiş olan tabutun içine atıyor, sonra kamyonun hareket ettiğini cesedi taşıyan tabutu tıbbıadliye doğru götürdüğünü görüyoruz.

Şimdi hükmün infaz olunduğu meydan yavaş yavaş güneşin ziyasile aydınlanmaktadır. Muhafızlar uzaklaşmaktadırlar.. Cellat ile muavinleri bu müthiş ölüm makinesini eski vaziyete sokmakla meşgul.

Hükmün infazından birkaç dakika sonra biz de tıbbıadliye gittiğimiz zaman doktorlar cesedin geldiği zaman bile hâlâ kalbinin çarpmakta olduğunu ve gözlerinde hayat eseri bulunduğunu söylediler. Şu insanların yaptıkları kanunlar ne kadar da amansız, ne kadar müthiştir.,,

Fakat Titonun yazmış olduğu bu makale iki sütun tutmamıştı. Bunun üzerine muharrir muhakeme hukuku, ölüm cezaları üzerinde Tolstoivari birçok incelemelere mütalâalara başvurdu, yazısının baştarafını da kiyotin hakkındaki düşünüşlerini kaydetti.

Fakat sütunlarını bir türlü dolduramıyordu, bunun üzerine bazı tarihî safhalar nakletmeğe, On Altıncı Lüinin son sözlerini yazmağa başladı.. "Fransızlar ben her hususta masum olarak ölüyorum.." Sonra Mari-Antuvanetin dikkatsizlikle cellâda çarptığı zaman "pardon müsyö" demiş olduğunu hatırladı, On Altıncı Lüinin hemşiresi Elizabetin kiyotin altına yattığı zaman kollarının açık kalmış olduğunu farkederek cellâddan örtmesini rica etmiş olduğunu kaydetti. Nihayet ihtiyar Bailly idam edileceği gün yağmur altında titrerken orada bulunanlardan biri tarafından sorulan "titriyor musun?" sualine: "Yağmur yağdığı için" cevabını vermiş olduğunu anlattı. Kolları açık kalmış olduğundan mahcubiyetle kızarmış olan Şarlot Kordaydan bahsetti. Dantonun: "Başımı halka teşhir ederseniz, zahmete değer.." demiş olduğunu hatırladı.

(Daha var)

RADYO

DALGA UZUNLUĞU:
1648 m. 182 Kc/s. 120 KW
T.A.P. 31.7 m. 9465 Kc/s. 20 KW.
TÜRKİYE SAATİLE

16 - 10 - 939 Pazartes

12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans, ve meteoroloj haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30/14.00: Müzik (Karışık program — Pl.) 18.00: Program. 18.05 Memleket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası). 19.00: Konuşma: (Tavukçuluk). 19.15: Türk Müziği: (Fasıl heyeti). 20.15: Konuşma: 20.30: TÜRK MÜZİĞİ: Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. 1 — Okuyan. Muzaffer İlkar. 1 — Şehnaz Puselik peşrevi. 2 — Dede — Şehnazpuselik beste: (Bir devlet için) 3 — Sedat Öztoprak — Şehnazpuselik şarkı: (Cuş edip çağlamak ister) 4 — Ruşen Kam: Kemençe Taksimi. 5 — Dede — Şehnazpuselik şarkı (Küçüksuda gördüm seni). 6 — Deniğ Oğlu — Şehnazpuselik şarkı. (Yolun bulamam). 7 — Dede — Şehnazpuselik Yürük Semai: (Bir dilberdir). 8 — Sedat Öztoprak — Şehnazpuselik saz semaisi. 2 — Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 — Halk Türküsü: (İki karpuz bir koltuğa sığar mı). 2 — Sadâhattin Pınar — Karcığar şarkı: (Sana gönül verdim)). 3 — Karcığar Türkü: (İkide turnam). 4 — Karcığar türkü: (Kesik saçın kumraldır). 21.15: Müzik (Küçük orkestra — Şef: Necip Aşkın). 1 — Franz Lehar: GOTTERGATTE operetinden Potpuri. 2 — Willy Engel — Berger: Aşk hüznü 3 — Luigini: Mısır balesi Suiti. 4 — Ernst Fischer: Tâtil günleri. A — Tatil günleri. B — Beklenilmiyen bir tesadüf: C — Suların sükûneti. D — Avdet. 22.00: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat Esham — Tahvilât, Kambiyo — Nukut borsası (Fiyat). 22.20: Müzik: (Küçük orkestra — Yukardaki programın devamı)). 22.35: Müzik (Cazband — Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

Sinema ve Tiyatrolar

Alemdar Sineması

Aşka Veda
Uçurum

ŞEHİR TİYATROSU
Bu gece: 20.30 da
Komedi kısmı:
İKİ KERE İKİ?..

RAŞİT RIZA
E. SADİ TEK
TİYATROSU
Bu gece: Üsküdar Hâle sinemasında
GAİP ARANIYOR
Yarın gece: Kadıköy Hâle'de
SAÇLARINDAN UTAN

HALK OPERETİ
Bu akşam sa: 9 da
(ZIR DELİLER)
Yakında *Kadınların Beğendiği*
Yazan. M. Yesari

SARI ESİRLER

Yazan: Pearl Buck, Çeviren: İbrahim Hoyi

— 106 —

Ve bu ihtiras alevinin vücudundan çekilmesile, Vang Lung yaşlılığından dolayı hareketsiz kaldı, ve tam manasile ihtiyarladı. Bununla beraber, kıza meftundu. Avlusunda bulunduğundan, kendisine sadakatle ve yaşından beklenmeyen bir sabırla hizmet ettiği için de teselli duydu; ve ona engin bir tatlılıkla müşfik davrandı, ve kıza karşı beslediği, gitgide bir babanın kızına duyduğu sevgi halini aldı.

Genç kız da Vang Lungun hatırı için zavallı abdal kızına iyi muamelelerde bulundu. Ve bu hal, Vang Lunga teselli kaynağı oldu. Günün birinde de uzun müddettir aklından geçirdiği bir şeyi genç kıza açtı. Vang Lung birçok kereler, güldüğü zaman zavallı aptal kızının ne yapacağını, kendisinden başka onun yaşaması veya açlıktan ölmesile alâkadar olan kimsenin bulunmadığını düşünmüş, ve bir eczacı dükkânından beyaz zehirli bir madde satın alarak kendi kendisini: Ölümüm yaklaştığı zaman bu zehiri kızıma yediririm.. diye düşünmüştü. Fakat buna rağmen, bu andan kendi ölümünden daha fazla tevahhuş ediyordu. Onun için de armut goncesinin sadakatini gördükçe avunuyordu.

İşte bir gün armut goncesini yanına çağırdı, ve:

— Öldüğüm zaman, bu aptal kızımı emanet edecek senden başka kimsem yok. Kızım da beynini yoracak bir şey olmadığı, onu öldürecek bir şey, ve kendisini üzecek bir kederi, tasası bulunmadığı benden sonra için uzun müddet yaşıyacak. Şurasını da gayet iyi biliyorum ki ben ölünce, kimse ona yemek vermek, onu yağmurdan, kış soğuğundan koruyup içeriye almak, veya yaz güneşinde güneşlendirmek zahmetine katlanmıyacak. Bütün hayatınca benim ve anasının dikkat ve ihtimamile büyümüş olan zavallıyı belkide sokağa salıverecekler.. İşte şu pakette onun için bir selâmet kapısı var. Ve ben öldükten sonra, bu pakettekileri onun pirincine karıştıracak ve arkamdan benim bulunduğum yere gelsin diye de ona yedireceksin. Bu suretle gözlerim arkamda kalmıyacak...

Fakat Armut Goncesi elinde tuttuğu paketten irkildi ve o uysal tavrile:

— Ben bir karıncayı bile zor öldürürüm, nasıl olur da bir cana kıyabilirim.. Hayır, efendiciğim.. Fakat bana bütün hayatımda herkesten daha fazla iyilik ettiğin, müşfik davrandığın, ve hakikatte dünyada bana yegâne iyilik eden insan olduğun için bu zavallı aptalı yanıma alacağım.. dedi.

Vang Lung, genç kızın bu sözlerinden ağlayacak gibi oldu. Zira o ana kadar hiç kimse onu böyle mükâfatlandırmamıştı. Genç kıza büsbütün bağlandı, ve:

— Her ne hal ise kızım, dedi. Bu paketi al. Zira sana olduğu kadar hiç kimseye emniyet, itimadım yok. Fakat - her ne kadar bunları söylemeğe dilim varmıyorsa da - sen bile bir gün öleceksin. Senden sonra da kimse kalmıyacak.. Hayır, tek bir kimse onunla meşgul olmıyacak. Oğullarımın karılarının çocuklarından kavgalarından baş alamadıklarını, oğullarımın da erkek olduklarından bu gibi şeylerle uğraşamıyacaklarını biliyorum, dedi.

Armut Gonce, efendisinin maksadını anlayınca paketi aldı. Başka tek bir kelime söylemedi. Vang Lung da ona inandı, ve zavallı aptal kızının âkıbetinden emin oldu.

Bundan sonra Vang Lungun yaşı gitgide ilerledi, ve daha fazla münzevî bir hayat sürmeğe, avlusunda Armut Gonce ile zavallı aptal kızından maada başka hiç kimse ile temas etmedi. Bazan, biraz harekete geldi. Armut Goncesine baktı, ve üzülerek:

— Bu hayat senin için pek durgun bir hayat yavrum dedi. Fakat genç kız, daima nezaketle, engin bir minnetle:

— Böylesi daha iyi.. Sakin ve emin bir hayattır bu!.. Diye cevap verdi.

Vang Lung bazan da:

— Ben, sana göre pek yaşlıyım. Ateşim de kül oldu.. diyecek oldu. Fakat genç kız daima büyük bir şükranla cevap verdi:

— Sen bana müşfik davranıyorsun. Herhangi bir erkekten de fazlasını istemiyorum, dedi. Bir keresinde kadın bu cevabı verince, Vang Lung merak etti ve sordu:

— Seni böyle erkeklerde.. korkutacak kadar, tatlı hayatında neler geçti acaba?

Bir cevap almak için genç kızın yüzüne baktı ve gözlerinde büyük bir korkunun alâmetlerini gördü. Genç kız elleriyle gözlerini örttü ve fısıldadı:

— Senden başka her erkekten nefret ediyorum. Ben her erkekten, hattâ beni satan babamdan bile nefret ettim. Ben onların yalnız fenalıklarını duydum ve hepsinden de nefret ediyorum.

Vang Lung şaşırarak:

— Ben de seni avlularımda huzur ve sükûn içinde yaşadığını sanmıştım.. dedi.

Genç kız ötelere bakarak:

— Ben onlardan tepemden tırnağıma kadar tiksiniyorum. Tiksiniyor ve hepsinden nefret ediyorum. Bütün genç erkeklerden nefret ediyorum, dedi.

Ve genç kız başka hiç bir şey söylemedi. Vang Lung da düşündü, durdu. Lotüsün başından geçenleri anlatarak genç kızı doldurup tehdit etmiş olup olmadığını. Tutunun da onu zina kepazeliklerile ürkütmüş bulunup bulunmıyacağını yahut da genç kızın, kendisine açmak istemediği bir felâkete uğramış

olup olmıyacağını bir tür
lemedi, kestiremedi. Lâki
çekti ve sorgularından v
ti, zira her şeyden fazla
runu, rahatını arıyordu
luda yalnız bu iki mahlûk
nında oturmayı arzula
Vang Lung böylece avl
oturdu. Günden güne, s
seneye ihtiyarladı. Baba
o da güneş altında sere
uykusunu çekti. Kendi k
ne, artık hayattan kâm
Ömrüm sona ermekte ve
nunum!.. diye söylendi.

Bazı kereler, o da pek
olarak diğer avlulara çık
rada sırada da ve daha
rekçesine de Lotüse gitti.
asla kocasının aldığı gen
ismini anmadı. onu oldu
bir surette karşıladı. Zir
yaşlanmıştı ve yediği ye
sevdiği şaraptan ve koca
her istediği zaman aldığı
paralardan ziyadesile ho
yordu. Lotus, bunca y
bir arada yaşadığı Tutu
tık bir hanım gibi değil
kadas gibi konuştu. Eski
ri, derdleşerek şundan
bahsettiler. Hepsinden
vaktiyle erkeklerle geçir
günleri yad ettiler. Yükse
le söyliyemiyecekleri
fısıldaşarak biribirlerin
lattılar. Yediler iç
uyudular ve yemeden, iç
önce dedikodu kaynatma
uyandılar.

Vang Lung, pek nadir
rak, oğullarının avlusuna
ği vakitler, oğulları on
metle, nezaketle karşıla
Ona çay getirmek için ko
tular. Vang Lung da en
cuğu görmek istedi. Kola
nuttuğu için, birçok kere

— Şimdi kaç tane to
oldu? diye sordu.

Oğullarından biri derh
cevap verdi:

— Oğullarm topu topu
oğlan ve sekiz kızı vardır.

Vang Lung, gülerek ke
sik kahkahalar fırlatarak:

— Her yıl iki tane ilâve
niz. O zaman adedini bul
Değil mi?

Dedi.

Sonra bir müddet oğul
dairesinde oturdu ve et
alan ve kendisinden gö
ayırmayan çocuklara bakt
runları artık boylanmı
Vang Lung onlara baktı,
benzediklerini anlamak iç
lice onları tetkik etti, ve
kendisine mırıldandı:

(Daha var)

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Mem... dı...
Aylık	95	155
3 aylık	260	425
6 aylık	475	820
1 yıllık	900	1600

Tarifeden Balkan Birli
ayda otuz kuruş düşülür.
birliğine girmiyen yerlere
yetmiş beşer kuruş zamme

Abone kaydını bildiren
tup ve telgraf ücretini,
parasının posta veya ban
yollama ücretini idare ken
rine alır.

...iyenin her posta m
zinde VAKIT'a abone
Adres değiştirme ücr
25 kuruştur.

İLAN ÜCRETLER

Ticaret ilânlarının santim
tırı sondan itibaren ilân s
rında 40; iç sayfalarda
rus: dördüncü sayfada 1:
ve üçüncüde 2; birinci
başlık yanı kesmece 5 lira

Büyük, çok devamlı
renkli ilân verenlere ayrı
indirmeler yapılır. Resmî
rın santim satırı 30 kuru

Ticari Mahiyette Olm

Küçük İlânlar

Bir defa 30, iki defası
defası 65, dört defası 75
defası 100 kuruştur. Üç
ilân verenlerin bir defası
yadır. Dört satırı geçen ilâ
fazla satırları beş kuruşt
sap edilir.

Vakıt hem doğrudan do
kendi idare yerinde, ne
kara caddesinde Vakıt
altında KEMALEDDİN
İlân Bürosu eliyle ilân
eder (Büronun telefonu

TUNA KIZI

49

Nihayet kamyonet durduğu zaman artık gece tamamen çökmüş, etrafı siyah tülü altına almıştı. Son bir defa olarak bir köy daha geçmişlerdi, fakat bu köylerin hepsi de biribirine benziyordu, Lö Mestriye, Morenanide olup olmadıklarını anlayamamıştı..

Kamyonet çayırların ortasında tevakkuf etmişti. Boş bir arazi içinde yarım saat yürüdükten sonra siyah kalın tahtalardan yapılmış küçük bir kulübeye vardılar, gecenin karanlığına gömülmüş olan bu köy evinin hiç bir tarafında hayat eseri görülmeyor, en ufak bir ışık bile sızmıyordu.

Şoför fasıla ile üç defa kapıya vurdu.. Kapı yarı açıldı.. Rehberinin genç Fransızı içeriye itip arkasından kapıyı kapadığı bu binanın içine derin bir zülmet hâkim idi.

Lö Mestriye derhal çakmağını yaktı. Siyah mantosuna sarılmış bir kadın hemen bu küçük alevi üfledi.. Bir anlık bu kısa zaman zarfında siyah mantonun altından çıkan çıplak bir diz genç Fransızın gözünden kaçmamıştı..

— Işık yakma Jan..

Diye kadın mırıldandı..

— Domnika, siz misiniz?

— Kim olmasını istiyordunuz ki?..

Lö Mestriye bu sesteki endişe ve isticali farketmişti. Kadının fısıltısı yeniden duyuldu:

— Haydi gelin.. Gürültü yapmayın..

Birlikte köşedeki bir merdivene doğru ilerileyorlardı.. Karanlıkta bazan biribirlerine, bazan da merdivenlere çarparak birkaç basamak çıktılar.. Burası ambar olarak kullanılan gayetle alçak bir tavan arası idi.. Lö Mestriye ilk hamlede başını potrellerden birine çarptı.

Genç kız kahkahasını güçlükle zaptedebildi:

— Jan, şu samanların üzerine uzanacaksınız.. Ne yapayım, burada Paristə olduğum gibi iyi vaziyette değilim.

Sonra o da yanına, samanların üzerine uzandığı zaman ilâve etti:

— Bilsen Jan, şimdi senin yanında ne kadar mesudum..

Genç adamın elini avuçları içine almış büyük bir ateşle sıkıyordu. Lö Mestriye fevkalâde müteheyyiç idi. Biantz'de iken Domnikanın elleri ne kadar yumuşaktı.. Fakat şimdi avuçları köylülerin elleri gibi sertleşmiş idi.. Zavallı kız bu üç ay zarfında kimbilir nasıl köylüler gibi çalışmağa mecbur edilmişti.

Onun bu zavallılığına temaş etmek istemiyordu.. Fakat:

— Domnika, yavrum.. Kimbilir ne kadar bedbahtsın!

Demekten kendini alamadı.. Genç kız acı bir eda ile sözünü kesti:

— Hayır.. dedi. Siz yalnız servetin mi saadet getirdiğini zannediyorsunuz?

Alçak sesle konuşuyordu, fakat onun bu halinde bile hafif bir hiddet farkediliyordu,

— Ben şimdi hayatı anlıyorum. Evvelce bilmediğim, düşünmediğim ne zavkleri, ne güzellikleri varmış meğer.. Sen de onları bilirsin, çünkü erkeksin.. Fakat benim gibi iyi aile kızlarına sevişmek için müsaade ederler mi?

Domnika tamamen yanına sokulmuş, samanlar üzerinde bağdaş kurmuş idi..

Lö Mestriyenin eli genç kızın çıplak bacaklarından birine temas etti, derhal elini geriye çekti. Domnika genç Fransızı kendisine doğru çekerek:

— Jan, dedi, kendini benden çekme.. Niçin benden kaçıyorsun? Ben artık senin evvelce tanımış olduğun Domnika değilim..

Ve genç adamı göğsü üzerinde sıkarak devam etti:

— Gafil çocuk, hâlâ bir şey anlamıyor musun?.. Ben seni buraya kadar bunun için getirttim.. Bütün mukavemetime rağmen bana zorla malik olan erkekten evvelâ nefret ettim, fakat sonra onun oksayışında bir zevk buldum.. Onu sevmiyorum, fakat sevişmekten hoşlanıyorum, aşkı seviyorum.. Anlıyor musun? İşte bunun için derhal seni düşündüm.."

Lö Mestriye göğsünün üzerinde genç kadının sert memelerinin temasını duyuyor, çıplak kadın bacaklarının bacakları arasına karıştığını hissediyordu.

Bir kere daha soğukkanlılığını elde etmeğe gayret etti;

— Domnika, dedi babanızı düşünün.. Bilse ki sizin....

Genç kız acı bir gülüşle sözünü kesti:

— O mu? Onu tanımıyorsun.. Onda senin meziyetlerin yok.. O zavallı bir genç kızı baştan çıkarmış, bir de çocukları olmuş.

— Neler söylüyorsunuz?

— Ben bildiklerimi söylüyorum. Seni temin ederim ki bunlar hakikattir. Ah bilsen buraya geldiğimdenberi öyle müdhiş hakikatler öğrendim ki..

Lö Mestriye genç kızı hayretle dinliyordu. Onu kaçırmış olanlar, taparcasına sevdiği babasından da onu manen ayırmağa muvaffak olmuşlardı. Bilhassa Domnikanın büyük bir samimiyetle bu hâdiselerden bahsetmesi onun nazarı dikkatini celbediyordu. Genç kıza Nikola Tavereskonun muhtelif hatalarını isbat edebilmişler, Domnikayı bütün bu hikâyelere inandırmışlardı.

(Daha var)

Gerp cephesinde karşılıklı baskınlar

(Baş tarafı 1 incide)

ar vaziyetinde ve her ihtima arşı hazırlanmış bulunmakta. r. Dün cereyan eden yegâne se, Sarın şark mıntakasında anların yaptığı bir çıkış ha tidir. Müteakrrızlar, Fransız alyözlerinin ateşi altında sü geri çekilmeğe mecbur ol lardır.

rrelouis mıntakasında, di mıntakalara nazaran biraz şiddetli topçu atışları kay mektedir.

uhtemel büyük Alman taarna gelince, Fransız askeri afili, bunun yakında tahak etmesi ihtimalini düşünerek türlü tedbirleri almışlardır.

aris, 15 (A.A.) — İstihbarat reti yarı resmî bir tebliğinde demektedir:

kbinlikte ifrata varmadan ebilir ki, sanayi sahasındaki berliğimiz ikmal edilir edilsulh zamanındaki mikdarın misli tayare inşa edeceğiz ransa ile İngiltere, yalnız rma, beraberce, Almanyanın cağı tayyarelerin üç misliapacaklardır. Hattâ Alman abrikalarını azamî randman eğe icbar etse dahi.

ansız tayyare sanayii, ya 300.000 den fazla amele isam edecektir.

arp cephesindeki faaliyetten eden yarı resmî teblig, şöyle ktedir:

Fransız, ne de Alman tayeri tarafından cephe üzerinhiçbir bomba atılmış değildir.

ANSIZ GENERALLERİNİN MÜTALÂALARI

aris, 15 (A.A.) — Le Temps tesinin hususî muhabiri, düşa temas halinde bulunan ormandanları generallerin, muhabirlerine vaki olan beatını nakletmektedir. Gene r, Fransız seferberliğinin inını hatırlattıktan ve kıtalar ından, nisbeten cüzî zayiat sına kazanılan mevzilerin emmelliğini belirttikten sonemişlerdir ki:

14 harbiyle bunun arasında adar fark var.. Harp malzeolarak hemen hiçbir şey tmiyoruz. Tahkimatımız o r sağlam surette yapılmıştır şmanın, bize sadece taarruz si için yığınlarla efrat malsarfetmesi lâzımdır. Bizi no hattından nasıl tardede? Zamanımızdaki bazı taar hareketleri, intihar demektir. leyin, tekrar edin ki, zaman likçe, vesaitimiz inkişaf etedir. Geçen her hafta İngiordusunun talim ve terbiyesi makta, toplar ve avcu tayya ri yapılmaktadır. Bu müddet nda, menabiini yeniletebil için bizimkilerle müsavi vemalik olmıyan Almanya, zide işgal ettiği kefenin yükini görmektedir. Bu harp, r, yani maneviyat harbidir. dilik biz imhal ediyoruz. Halk askerler de anlamalıdır ki, geçen gün bizim lehimize geç ktedir.

ALMAN AMELESİ YORGUN DÜŞTÜ

Sevyork, 15 (A.A.) — "Deçağı,, adındaki endüstriyel muada neşrettiği bir maka, bir Alman ekonomisi bukü Alman endüstriyel sisinin hububat, pamuk, bapetrol, demir gibi iptidaî ddeler fıkdanından dolayı veya 8 ay sonra yıkılacağını min etmektedir.

Almanyadaki amele yorgun nmüştür. Hemen bütün enstrilerde adam başına elde len istihsal mikdarı eksiltir.

Amsterdam, 15 (A.A.) — ümüzdeki hafta içinde hâdilerin büyük bir ehemmiyet sbedeceği tahmin edilmekte.

Telegraph, gazetesinin Bermuhabiri, garpte maruz bunduğu tazyikin nihayet bulası takdirinde Almanyanın ni bir nefes alacağını fakat Çemberlayn'in istediği şede müsbet fedakârlıklara za göstermeğe mütemayil oladığı söylenmektedir. Maafih biraz itidal gösterilmesi timali vardır. B. Çemberlayn'ın nutku biraz daha fazla takdir edilmektedir. Umumi temayül, bu nutkun enaz itilâfkirizane telâkki olunan fıkralarını yeniden gözden geçirmek merkezindedir.

BERLİN AĞIR SÜKÛT İÇİNDE

Berne, 15 (A.A.) — Berlinden Bale gazetelerine gelen haberler, şehri kaplıyan ağır sükûtu belirtmekte ittifak etmektedirler. Diplomasi mahafili de dahil olmak üzere herkes, bu sükûtu, büyük askeri hâdiselerin başlangıcı gibi telâkki etmektedir. Almanlar, bir tavassut teşebbüsünü memnuniyetle karşılıyacak olmakla beraber, Hitler, hiçbir bitaraf memleketin tavassutunu istememiştir.

ALMANLAR GARP CEPHESİNE 20 FIRKA NAKLETTİLER

Londra, 15 (A.A.) — Röyter ajansının askerî muhabiri, garp cephesinde "ihtiyat,, harbinin Alman generallerinin müttefiklerin müdafaa hatları karşısında muazzam kuvvetler tahşit etmekte olmalarına binaen pek yakında harekât ve manevralar harbine tahavvül edebileceğini bildirmektedir. Ne zaman? Nerede? Suallirinin ortaya attığı meselenin halli. Almanların hatlarının gerisinde müttefiklerin mukavemeti zaafa uğrar uğramaz müdahalede bulunacak motürlü kuvvetler tahşit etmelerine binaen, çok güçleşmiştir.

Yağmur ve sis dolayısile cephede harekât yapılamamaktadır. Almanlar da İngiliz heyeti seferiyesinin kuvvetini ve erkânıharbiyesinin plânını iskandil etmek için miktarını artırmış oldukları keşif kollarının faaliyetini tenkis etmişlerdir. Maamafih Almanlar, kendilerinden malûmat almak ümidinde bulundukları esirleri alamamışlardır.

Röyter muhabiri, diyor ki:

İyi bir membadan öğrendim. Amanlar, Polonyada harp etmiş olan fırkalardan en azı 20 fırkayı garp cephesine getirmişlerdir. Almanların faal ordusu yüzde yüz nazi gençlerinden mürekkep ve garp cephesinde bulunmaktadır. Bu ordu, birinci sınıf bir ordudur. Fakat kayserin 1914 senesindeki ordusunda görülmemiş olan bir takım nakiseleri vardır. Çünkü, fırkaların adedi dört senelik bir müddet esnasında 70 ten 90'a çıkarılmıştır. Ve tecrübeli zabitleri azrır. Halbuki müttefikler, bu noktai nazardan evvelce olduklarımdan daha zengindirler.

FRANSADAKİ İNGİLİZ TAYYARELERİ ARTIYOR

Londra, 15 (A.A.) — Röyter ajansının Fransadaki İngiliz hava kuvvetleri nezdindeki hususî muhabiri, bir takım yeni İngiliz tayyarecilerinin ve bir miktar harp tayyaresinin Fransaya gelmesinin beklenilmekte olduğunu ve bunun arkadaşlarının kendilerine iltihak edeceğinden dolayı memnun olan Fransadaki İngiliz tayyarecileri arasında şetaret tevlid etmekte bulunduğunu bildirmektedir.

Fransadaki bombardıman tayyarelerinin ve İngiliz tayyarecilerinin adedi gün geçtikçe artmaktadır. Diğer taraftan müttefik devlet adamlarının son nutukları üzerine ekiplerin talimleri son derece ileri götürülmüştür.

İngiliz tayyarecilerinin, Fransız tayyarecilerile yapmakta oldukları mesai birliği fevkalâde mükemmeldir ve ekseriya beraberce yapılan harekât ile kendini göstermektedir.

Cephede fevkalâde işler yapılmaktadır. Şimdi cephede bir takım muazzam tuzaklar kurulmuştur. Bir tayyare bu tuzağa inecek veyahut bir kamyon, bir tank bu tuzağa düşecek olursa işi bitmiş demektir. Ne kadar çabalarsa çabalasın bir daha yer yüzüne çıkmasına ihtimal yoktur.

Fevkalâde başka bir şey daha var: Bu da İngilizlerin malik oldukları makine âletleridir.

Bu makineler, geçen harpte dövüşmüş olan askerleri hayrette bırakacak bir süratle siperleri kazmaktadır. Halbuki bu askerler, siperlerini kazma ve kürekle vücuda getirmişlerdi.

Sa Majeste Kral Karol

Dost ve müttefik Romanya devletinin kıymetli hükümdarı samajeste kral Karol bugün 46 yaşına giriyor. Bu vesile ile bütün Romen milleti şenlik içindedir. Gelen haberlere göre Romanyanın şehir, kasaba ve bütün köylerinde kral Karolün uzun seneler hükümran olabilmesi için kiliselerde dinî âyinler tertip edilecek, Romen gençliği ile genç ve modern Romen ordusu geçit resimleri tertip edecektir.

Orta Avrupa Tuna ve Balkanların kuvvetli devletleri arasında yer almış bulunan Romanyayı bugünkü itilâ derecesine getiren, hiç şüphesiz, ki kral Karoldür. Zengin ve münbit topraklar üzerinde modern bir devlet haline gelen 18 milyonluk Karadeniz komşumuz Romanyanın Türk milletinin sempati ve sevgisine, mukabil sevgilerle bağlı olduğu daima görülmüştür. Samajeste kral Karolün Atatürkle olan görüşmeleri ve bu yaz, Cumhurreisimiz İnönü ile olan karşılaşmalar sırasında sempatik veliaht Mişelin de memleketimizi ziyaret edişi, Romanya milletine karşı Türk milletinin ruhundaki muhabbeti bir kat daha artırmıştır.

Henüz genç denecek bir çağda olan Kral Karol müteveffa pederleri Kral Ferdinand, ve dünya kadınlığı arasında mümtaz bir mevkii olan mütefekkir ana kraliçe Mari gibi, Romen millet ve devletine çok büyük hizmetlerde bulunmuştur.

Bilhassa, Avrupanın çok karışık günler yaşamakta olduğu son seneler içinde Romen tahtında kral Korlün bulunuşu Romen milleti için büyük bir nimet ve saadettir. Bu hattâ bir talih eseridir.

Bir kaç yıl evvelki Romanyanın çehresi, muhtelif siyasî partilerin kavga ve gürültüleri arasında karanlık izler arzediyordu. Demir muhafızların çıkmasına kadar hareketleri devam edip dururken, siyasî partilerin iktidar mevkiini elde etmek kaygusuyla millet ve memleket menfaatlerini son plâna bırakmaları Romanyayı müşkül vaziyetlere düşürmüştü. Kral Karol bu hercümerce nihayet vermek zamanını tam vaktinde seçti. 1937 senesi şubat ayında neşrettiği yeni kanunu esasile bütün siyasî partileri kapattı, yeni bir temel yasası ilân ederek memleketin nizam ve intizamına çeki düzen vermeğe başladı. Devletin bütün insiyatiflerini şahsı üzerine aldı. Kuvvetli ve demir elli hükûmetleri iş başına getirerek parçalanmış olan siyasi kuvvetleri bir araya topladı. (Romen Millî intibah cephesi) teşkilâtı bu kuvvetlerin bir araya gelmesinden doğdu. Manevî, ve ruhî perişanlığa nihayet vererek Romen milletine yeni bir iman ve mefkûre aşıladı. Bu mefkûre millet ve memleket mefkûresi idi. Bu suretle bütün Romen milleti hükümdarı etrafına toplandı.

Mali, iktısadı ve sosyal yeni kanunlar neşredildi, imar bakımından Romanyada yeni bir inkişaf görüldü. İstihsalât arttırıldı. Romen petrol ve buğdayı her yerde aranmaya ve Romen köylüsünün kesesine para girmeğe başladı. Bütün bu icraattan sonra (Millî intibah cephesi) hükûmetleri gençliğe ve gençlik teşkilâtlarına en büyük ehemmiyeti verdi. Kral Karol Romen gençliğinin terbiye teşkilât ve disiplini ile bizzat meşgul oldu, bütün Romanya dahilinde teşkil edilen gençlik kurumları sayesinde yarmki Romen vatandaşının millî benliği muhtelif yabancı ideolojilerin kötü telkinatından kurtarıldı.

Kral Karol yukarıda da söylediğimiz gibi, Romanyada siyasî hayatı normalleştirmekle millet ve memleketine en büyük hizmeti ifa etmiştir. Ordunun siyasete karışması yasak edilmiştir. Ordu modern silâhlarla teçhiz edilmiştir. Esasen, Romanyadaki bugünkü rejim gençlik ve orduya istinat etmekte olduğu için bütün gayret bu iki millî varlığa sarfedilmektedir. Eski partiler ve bu partilerin muzır telâkkilerinden kurtarılmış ve modern kuvvetli bir devlet haline gelmiş olan dost ve komşu Romanyanın hükümdarının 46 cı yıldönümünü kutlarken, iki milletin daha yakından tanışabilmesi, daha çok sevişmesi için iki millet münevverleri arasında mütekabil ziyaretler tertip edilmesi münasip olacağını söylemek isteriz. Romen ve Türk entellektüelleri, esefle söyliyelim, ki, yekdiğerlerini tanımıyor. Darülfünunluların, gazetecilerin, muallimlerin ve talebelerin Bükreş ve Ankarava yapacakları mütekabil ziyaretler iki memleket dostluğuna çok büyük kazanç temin edecektir. Daha yakından tanışmak daha çok sevişmeyi temin eder.

M. Necmettin Deliorman

Sovyetler Finlandiyadan neler istiyor?

(Baş tarafı 1 incide)

Gazeteler, Finlandiyanın memleketin şeref ve tamamiyetini ihlâl edecek her türlü şartı reddetmeğe karar vermiş olduğunu tebarüz ettirmektedirler.

Moskovadan alınan bir telgrafname, Moskovadaki müşahitlerin hiç bir şeyin dostluk havası içinde müzakerata devama mani olmadığı mütalea sında bulunduklarını bildirmektedir.

Finlandiya halkının üçte birinin umumî seferberliğinin icrasındaki sürat, ecnebi memleketlerde hayret uyandırmıştır.

Stokholm, 15 (A.A.) — Finlandiyadan alınan ve bazıları nın kontrolü aslâ kabil olmıyan haberlere nazaran Sovyetlerin serdetmiş oldukları mütalebatın âzamisi şu olduğunu söylemek mümkündür:

Cornstad önündeki üç küçük ada ile esasen evvelce tahliye edilmiş olan Hogland adasına Sovyetlerin vaziyed etmesi,

Finlandiyanın cenubu şarkî münteha noktasındaki Hongoenin kiralanması,

Aaland adaları hakkında iki rivayet vardır:

Rusya ile mesaî birliği yapılmak suretiyle veyahut yalnız Finlandiya tarafından bu takım adaların tahkimi. Fakat ikinci halde geniş bir siyasî teşriki mesaî misakı akdi şarttır.

Nihayet karşılıklı yardım misakı kalıyor.

Diğer taraftan Rusyanın Finlandiyaya yapmakta olduğu ihracat ticaretini tensip etmek arzusunda olduğu söylenmektedir.

Rusya, ultimatom mahiyetinde şerait dermiyan etmekten kaçınmamakta ve yukardaki esaslar dahilinde müzakerat kapısını açık bırakmaktadır. Bunlara mukabil Sovyetlerin tavizleri Carelie sahilinde ufak bir arazi terki ve Finlandiya ticaretine Bogoda ile Beyaz deniz arasındaki kanaldan istifade hakkını bahşetmek olacaktır.

Kopengah, 15 (A.A.) — Finlandiya cumhurreisi B. Kallio, cihan matbuat mümessillerine verdiği beyanatta demiştir ki:

Rusyanın, 1932 de bizimle aktettiği ve müteaddit beynelmilel konferanslarda, esası üzerinde ısrar gösterdiği ademi tecavüz paktına riayet edeceğini umuyoruz.

Kopenhag, 15 (A.A.) — Danimarka gazetelerinin Moskova muhabirleri, itimada şayan kaynaklara atfen, Rusyanın Finlandiyaya karşı aşağıdaki talepleri dermeyan ettiğini haber vermektedirler:

1 — Tytaesaasi, Lavamaari ve belki de Finlandiya körfezindeki Grantat koyu methaline hâkim olan Sursaasi adalarının terki. Buna mukabil, Finlandiyaya şarkî Kareli arazisinin bir kısmı verilecektir.

2 — Finlandiya, Aaland adalarını tahkim etmiyecektir. Rusya, tahkimat yapılmadığına emin olmak için, zaman zaman bu adaları kontrol etmek hakkına malik olacaktır.

3 — Finlandiya Rusya ile askerî bir pakt yapacaktır.

4 — Dermeyan edilen diğer bir talep daha varsa da mahiyeti malûm değildir. Bunun esas mevzuu, Finlandiya murahhas heyetinin avdeti olduğu zannediliyor.

Berne, 15 (A.A.) — Rusya - Finlandiya müzakerelerinin Aaland adalarını ne dereceye kadar alâkadar ettiğini, Finlandiyada hiç kimsenin bilmediğini Basler Nachrichten gazetesi yazmaktadır. Finlandiyalılar, adalar paylaşmamak teminatından ileri geçmek istemiyorlar.

Müdafaa hazırlıkları faaliyetle devam etmekle beraber, harbi bertaraf etmek ümidi kuvvetlenmektedir. Bütün gözler İsveçe dönmüştür. Ve Helsinkide çıkan sosyal demokrat organı gazete, İsveç — Finlandiya askerî itifakının zamanı geldiğini yazmaktadır. Aaladn adalarının müştereken tahkimi projesinde şimal devletlerinin emniyeti ve bitaraflığı takviye edilmesi tasavvur olunmakadır. Bu cümleden olmak üzere, Getoberg'den Bale'deki National Zeitung gazetesine gelen bir telgrafa göre, İsveç harbiye nazırının söylediği nutukta, dikkati calip bulunmaktadır. Nazır, "düşüncelerimiz, Finlandiyaya müteveccihtir, onun endişeleri bizim endişelerimizdir,, demiştir.

HİKÂYE

Hangi hayvanı seversiniz?

Yazan: *Osman Cemal*

Ekseriyeti münevverlerin teşkil ettiği bir yaz gecesi âleminde, çalgı yeni susmuş, şimdi herkes, ilmî, edebiî, içtimaî, felsefî mübahaselere dalmıştı. Vakıt henüz erkenceydi, bir, iki fasıl yapıktan sonra yeni susan çalgı, sonradan birkaç sunturlu fasıl daha yapacaktı. Başlıyan bu derin mübahaselerin en hararetli bir yerinde, bahçenin şef garsonu ortaya dikilerek yüksek sesle şunları söyledi:

— Muhterem bayanlar, baylar, şimdi buraya gayet meşhur bir artist gelmiştir. Eğer müsaadeniz olursa, çalgımız yeni bir fasla başlayıncaya kadar kendisi burada bazı hünerler, marifetler göstererek sizleri hem eğlendirecek, hem de hayrette bırakacaktır!.

Kadınlı, erkekli kalabalık cemaat hep birden cevap verdiler:

—Hay hay, hay hay!

Biraz sonra, yine şef garsonla birlikte temizce, pakça giyinmiş, orta yaşlı, hafif tıknazca, güler yüzlü bir adam ortaya çıktılar ve şef garson, kendisini hazuruna takdim ettikten sonra o, genişçe bir masanın üzerine çıkarak etrafı bir daha selâmlayıp söze başladı:

— Muhterem bayanlar ve baylar! Şimdi burada, huzuru âlinizde icrayı hünere başlamadan önce, affınıza mağruren, ve müsaadenizle, sizin, her birinizden bir şey sorabilir miyim?

Hep birden bağırdılar:

Sorabilirsin, sorabilirsin, sor bakalım!

— Öyleyse ayrı ayrı ve şu baştan başlıyarak birer birer bana söyleyin, sizler, yani her biriniz, en çok hangi hayvanı seversiniz!

İlk cevap veren, en başta oturmakta olan balıketinde, orta yaşlı, gözlüklü bir hatuncağız oldu:

— Ben, en çok koyunu severim!

Onun yanındaki, daha yaşlı, zayıfça bir erkek:

— Ben de dedi, ceylâna bayılırım!

Sonra, sapsarı ipek saçlı bir genç kız:

— Papağan!

Diye bağırdı. Yanındaki esmerce delikanlı:

— Kanarye!

Diye seslendi. Daha sonra bir çok ağızlardan, sıra ile bir çok hayvan isimleri ortaya fırlatıldı ve bu fırlatılan isimler arasında acaba, neler yoktu, neler... Tavuk, horoz, hindi, kaz, ördek, güvercin, karga, çaylak, atmaca, şahin, leylek, kedi, köpek, arslan, kaplan, sülün, keklik, dana, manda yavrusu, deve, devekuşu, tilki, tavşan, karaca, geyik, kurbağa, kaplumbağa, hattâ timsah, hattâ hamsi, uskumru, palamut, torik bile vardı. Herkes söyliyeceği hayvan ismini bitirip de artık ortada söz söyliyecek kimse kalmayınca, yüksek masanın üzerinde, ayakta beklemekte olan adam:

— Pekâlâ, dedi. Siz bütün isimleri sayarken ben de onları sıra ile bir kâğıda not ettim. Şimdi lûtfen bana dikkat ediniz, ben bu almış olduğum notlara göre bütün bu sayılan hayvanların birer birer taklidlerini yapacağım, hem, bu taklitleri öyle yapacağım ki, siz bunları, asıllarından zerre kadar ayıramıyacaksınız...

Artist adam biraz durdu, bir, iki öksürdü ve gözleri ile bütün hazurunu süzerek:

— Başlıyorum, dedi. Dikkat!

Hazurun göz kulak kesilmişlerdi. Artist tuttuğu nota göre, en önce, tıpkı bir koyun gibi meleyerek taklidlere girişti. Fakat adam, hayvan taklidlerinde gerçekten pek usta bir adamdı. Sıra ile, her hayvanın taklidi yapıldıkça o hayvanı seven kimse başta olmak üzere hemen herkes kendisini alkışlıyordu. Bütün taklidlerin hepsi, ancak yirmi dakika ya sürmüş, sürmemişti ve en son olarak bir torik balığının sı da nasıl yüzdüğü taklid edilmişti.

Taklidler bitince herkes artistin yüksek masadan inerek para toplıyacağını sanıyorlardı. Fakat öyle olmadı. Torik balığı taklidinden sonra adamcağız bu sefer seyircilere şunu söyledi:

— Şimdi, yine müsaade ederseniz, bendeniz size cabadan ve hiç birinizin sevmediği ve beyenmediği bir hayvanın taklidini yapacağım!

Seyirciler hep birden bağırdılar:

— Pekâlâ onu da yap bakalım!

Adam kendisine, şimdi taklidini yapacağı hayvanın tam bir çeki düzenini verip masanın üzerinde onun şekline girdikten sonra olanca hızile açtı ağzını:

— Aaaaai... Aaaaai... Aaaaai... Aaaaaa...

Artık o koca bahçe kahkaha ve alkıştan yıkılıyor, sanki neşe ve sevinçten yer yerinden oynuyor, bravoooo! Aşkolsun, yaşsaa! Nidaları ayyuka çıkıyordu. Öyle ki bu son kahkaha, alkış fırtınasına bahçenin bütün garsonları da olanca hızlarile iştirak ediyorlardı. Öteki taklidlere nisbetle pek uzun süren bu eşşek taklidi biter bitmez her taraftan şu sesler yükseldi:

— Tekrar, tekrar.. bir daha, bir daha.. biiiiiz, biiiz.. biiiiz!..

Adam, o, upuzun, makamlı ve şeddeli anırmayı bir daha tekrarladıktan sonra cebinden çıkardığı mendille yüzünün terlerini sildi ve sonra seyircilere dönerek:

— Affedersiniz ama, dedi, sizin hepiniz, baştanbaşa yalancı, riyakâr insanlarmışsınız; yahut hayvanlardan en çok hangisini sevdiğinizin kendiniz de farkında değilmişsiniz!

Osman Cemal KAYGILI

Alman topçuları

(Baş tarafı 1 incide)

landa arazisi üzerinde görülmüşlerdir. Hollanda tayyareleri tarafından takip edilen bu tayyareler, şimal denizine açılmışlardır.

Berlin, 15 (A.A.) — Yolunu kaybeden bir Alman tayyarecisi, Cumartesi günü Berlin barajı arazisi üzerinden uçmuştur. Hava çok bulutlu olduğundan tayyare iyice teşhis edilememiştir. Hava dafi topçusu ateş açmış ve tayyareyi düşürmüştür. Tayyareci paraşütle atlamağa muvaffak olmuş ve yaralanmaksızın karaya inmiştir.

İyi bir elbise en müessir
Tavsiye mektubudur
merikan modası üzerine çalışır
Yavuz Sezen
aris kadın ve erkek terzilik
kademilerinden diplomalı
113 Beyoğlu Parmakkapı
Gayret apartımanı Türk Foto evi üstünde..

SPOR

Lik maçlarının üçüncüsü sürprizli geçti

G. Saray F. Bahçe mağlûp oldular

Beşiktaş, Sarılacivertlilere; I. Sporda Sarıkırmızılılara galip geldi

Beşiktaş 4 - Fener 3

Dün dört sahada yapılan ilk maçları bir hayli sürprizli oldu. Taksim stadında Galatasaray, İstanbulspora yenilirken Kadıköy stadında da Fenerbahçe ekipi acayip şekilde kurulan Beşiktaşa mağlûp oldu. Adnan Akmın hakemliği ile oynanan bu müsabakaya takımlar şu şekilde çıktılar:

Beşiktaş: Mehmet Ali — Hüsnü, Faruk — Hüseyin, Bedii, Feyzi — İbrahim, Hakkı, Sabri, Şeref, Eşref.

Fener: Cihat — Lebip, Orhan — Reşat, Rıza, Fikret — Fikret, Esat, Yaşar, Rebiî Basri.

Oyuna Fenerliler başladılar ve sağdan Beşiktaş kalesine kadar indilerse de Hüsnünün uzun bir degajmanı ile bu akın semeresiz kaldı, bundan sonra oyun karşılıklı hücumlarla geçti. Fakat sarı lâlivertliler daha üstün ve tehlikeli inişler yapıyorlardı.

7 inci dakikada Fenerlilerin ilk golünün şütünü Rebiî çekti. Mehmet Ali tam köşeden giden topu mükemmel bir plonjonla defetti.

Oyun kalite itibarile düşük oynanmakla beraber Fenerliler daima hücum faikıyetini muhafaza etmekte idiler. Bu arada Yaşarın ve küçük Fikretin düzgün iki şütü direği sıyırarak avuta gitti.

FENERİN İLK GOLÜ

Nihayet 21 inci dakikada Beşiktaş aleyhine bir korner oldu. Soldan atılan top bir müddet kafalarda dolaştıktan sonra E. sadın havalesile Beşiktaş ağlarına takılarak Fenere ilk sayıyı kazandırdı.

Bu sayı Beşiktaşlılara gayrete getirdi. Derhal soldan Fener kalesine sokuldular bu defa da Fener aleyhine üstüste iki korner. Fakat Cihadın müdahalesile bu tehlike golsüz bitti.

FENERİN İKİNCİ GOLÜ

Pek az süren Beşiktaş baskısını golsuz geçiren Fenerliler tekrar sağlarile akınlara başladılar ve 30 uncu dakikada Esattan güzel bir pas alan Yaşar kalenin köşesini bulan hafif bir vuruşla Fenerin ikinci golünü attı.

İlk sayıdan sonra sertleşmeğe başlıyan oyun ikinci golden sonra büsbütün arttı ve maalesef galip takım da mağlûp ekip kadar, hattâ onlardan fazla favul yapıyordu. Bu suretle zaten doğru dürüst bir futbol oynayamıyan iki takım bundan sonra büsbütün bozuldular.

BEŞİKTAŞIN İLK GOLÜ

41 inci dakikada Hakkının Fener kalesine yolladığı top Lebibin koluna takıldı. Verilen penaltıyı Hakkı güzel plâse ile gole tahvil etti. Bu golün akabında yapılan bir Beşiktaş akınında da bütün Fener müdafaasını atlatan Hakkının attığı şüt direğe çarparak geri gelerek Fener bir ikinci golden kurtulduktan sonra ilk devre 2—1 Beşiktaş aleyhine bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci kısımda Beşiktaş Feyziyi merkez muavine Bediîyi sol hafa geçirerek oyuna başladı ve ilk akında Fener kalesine indi. Sabrinin hafif şütüyle tamamlanan bir hücumda top avuta gitmişti.

BEŞİKTAŞIN BERABERLİK SAYISI

Devre başlayalı henüz üç dakika olmuş bu müddet içinde Fenerliler rakiplerinin baskısı altında sıkı bir müdafaa oyunu tutturmuştu ki Fikretin demarke bıraktığı İbrahim Hakkının verdiği topu sıkı bir vuruşla Fener kalesine ikinci defa soktu.

Bu beraberlik Beşiktaş takımının kuvvei maneviyesini takviye etmişti. Artık bundan sonra Fenerliler mağlûbiyeti kabul etmiş bir halde oyuna devam edecekler, siyah beyazlılar ise her an gollük pozisyonda gidiyorlardı.

BEŞİKTAŞIN ÜÇÜNCÜ GOLÜ

19 uncu dakikada, Şerefle Eşrefin deplâsmanlı bir akınında Şerefin kale önüne ortaladığı topu Hakkı, Cihadın müdafaasına rağmen üçüncü defa Fener kalesine soktu.

İki sıfırlık galibiyetten mağlûbiyete düşen Fenerliler bundan sonra Fikreti sol açığa Esadı sol hafa geçirdiler.

FENERİN BERABERLİK GOLÜ

Çok geç kalınan bu değişiklik derhal tesirini gösterdi. 22 inci dakikada Fikretin attığı kornerle Yaşar takımları tekrar berabere vaziyete getirdi.

BEŞİKTAŞIN DÖRDÜNCÜ GOLÜ

Fener baskısına güzel dayanan Beşiktaşlılar nihayet yine hâkimiyetlerini kurdular ve 32 inci dakikada kısa paslarla rakip kaleye sokularak Sabrinin ayağiyle dördüncü gollerini çıkardılar.

Oyunun son beş on dakikasında siyah beyazlılar sıkı bir müdafaa uynayarak maçı 4—3 kazanmağa muvaffak oldular.

En ER.

İkinci küme

Ortaköy	**3**
Kale	**1**

İlk oyun Ortaköy ile Kale arasında oynandı. Rakiplerine nazaran daha kuvvetli ve cüsseli olan Ortaköylüler oyunu 3—1 kazandılar.

Beylerbeyi	**4**
Eyüp	**1**

Bu oyunun ilk devresi çok zevkli oldu. Her iki taraf ta bütün gayretlerine rağmen gol çıkaramamışlardır. İkinci devrede Beylerbeyliler hâkim bir oyun oynıyarak 4 gol yaptılar. Buna Eyüplüler yaptıkları bir golle mukabele ettiler ve oyunda bu netice ile yani 4—1 Beylerbeyi lehine neticelendi.

Süleymaniyede:

Anadolu	**1**
Galatagençler	**0**

Süleymaniye stadında oynanan bu müsabaka 2—0 Anadolunun galibiyeti ile bitti.

Pera	**4**
Karagümrük	**3**

Günün en heyecanlı oyununu yapan bu iki takım arasındaki maçta 4—3 peranın lehine iken halk arasında çıkan kavga yüzünden tatil edilmiştir.

Davutpaşa	**3**
Galatagençler	**1**

Davutpaşa ile Galatagençler arasında oynanan bu oyunda 3—1 Davutpaşa lehine neticelendi.

İ. Spor 3 - G. saray 2

Dün Taksim stadında birinci küme maçı olarak yalnız İstanbulspor — Galatasaray maçı oynandı. Bir hafta evvel Beşiktaş karşısında muvaffakıyetli bir oyun oynıyarak güçlükle mağlûp olan sarı siyahlıların Galatasaraya karşı nasıl bir netice alacağı alâkadarlar arasında merakla bekleniyordu. Havanın da bir yaz günü kadar güzel oluşu spor meraklılarını Taksim stadına toplamıştı. Neticede çok çetin bir oyundan sonra İstanbulsporlular Galatasarayı 3—2 yenerek bu müsabakaya verilen ehemmiyetin doğruluğunu isbat ettiler.

OYUN

Oyuna saat 15,10 da başlandığı zaman her iki takım da şu şekilde karşı karşıya dizilmişlerdi:

İstanbulspor: Saim — Faruk, Hayri — Enver, Seyfi, Tarık — Fahri, Süleyman, Hasan, Cihat, Orhan.

Galatasaray: Osman — Salim, Faruk — Celâl, Enver, Eşfak — Bedii, Salâhattin, Cemil, Buduri, Serafim.

Hakem: Ahmet Âdem.

Oyuna Galatasaray başladı. İstanbulspor muavinlerinin keserek muhacimlerine verdiği top bir müddet ortalarda dolaştıktan sonra İstanbulspor muhacimlerinin serî bir akını ile Galatasaray kalesine geldi ve Fahrinin attığı sıkı bir şüt tesadüfen Salime çarparak kurtuldu. Oyun yavaş yavaş Galatasarayın nisbî hâkimiyeti altında oynanmağa başlanmakla beraber sarı kırmızılılar içinde iyi oynamak şöyle dursun üzerine düşen vazifeyi başaran Celâlle, Serafimden başka hiç kimse bulunmadığından bu hâkimiyet semere vermedi. Galatasaray takımının bu bozuk oyununa sert ve enerjik bir oyunla mukabele eden İstanbulsporlular 25 inci dakikaya kadar gol yemedikleri gibi 25 inci dakikada soldan yaptıkları bir akınla Cihadın ayağiyle bir gol de yaptılar. Bu gol sarı kırmızılıları bir an için canlandırdı. Derhal İstanbulspor kalesine inen Galatasaray muhacimleri aradan bir dakika geçmeden Budurinin çektiği sıkı bir şütle kalecinin plonjonuna rağmen beraberliği temin ettiler. Oyunun bundan sonraki kısmı sıkı bir çekişme halinde cereyan etti ve ilk devre 1—1 beraberlikle neticelendi.

İKİNCİ DEVRE

Bu devre oyunun en sürprizli kısmını teşkil etti. Oyun başlar başlamaz İstanbulspor kalesini çember içine alan sarı kırmızılılar 23 dakika sarı siyah kalesinden ayrılmadılar. Bu zaman zarfında başta kaleci olmak üzere bütün sarı siyah takım müdafaaya çekilerek kalelerini muvaffakıyetle ve büyük bir enerji ile müdafaa ettiler. Buna başta Bediî olmak üzere Galatasaray muhacimleri de ellerinden geldiği kadar yardımda kusur göstermediler. 20 inci dakikada bugün adeta karşı taraf hesabına oyun oynıyan Bediî hafa geçirilerek Eşfak sağ içe ve Salâhattin sağ açığa geçti. Sarı kırmızılılar bu kötü ve şanssız oyunlarına rağmen 23 üncü dakikada Eşfağın ayağiyle 2 nci golü atarak zorlukla galibiyete ulaştılar. Galatasaray taraftarlarının sevinci uzun sürmeden 9 kişi oynıyan İstanbulsporlular Faruğun geriye verdiği bir pasa zamanında çıkmayan Osmanı atlatarak boş kaleye ikinci gollerini attılar. Oyun tekrar berabere vaziyete girince sertlendi. 9 kişi oynıyan İstanbulsporlular tamamile müdafaaya çekilerek oyunu beraberlikle bitirmeğe çalışıyorlar. Galatasaraylılar da bozuk oyunlarına hâlâ devam ediyorlardı. Galatasaray taraftarları takımlarının berabere kalmasına üzülürken 44 üncü dakikada Bediî manasını anlıyamadığımız bir sebeple 18 pas çizgisi içinde topu elle tuttu. Orhanın attığı penaltı ile İstanbulsporlular sahadan 3—2 galip olarak ayrıldılar. Galatasaray takımı dün şimdiye kadar görmediğimiz fena bir oyun oynadı.

Buna bir de şanssızlık inzimam edince dünkü netice meydana geldi.

Bediî dün takımına acı bir mağlûbiyet hediye etti. Diğerleri Serafim, Celâl müstesna Bediîden aşağı kalmadılar. Sarı kırmızılılara iyi bir ders olan bu mağlûbiyet zannederim ki takımı yapanlara bir daha nasıl hareket edeceklerini anlatmış oldu. 9 kişi oynamasına rağmen bu parlak neticeyi almağa muvaffak olan sarı siyahlıları tebrik ederiz.

H. Bahtoğlu

Topkapı - Hilâl

Hilâl takımı dün de sahaya çıkmadı

Dün Kadıköy stadında Topkapı ile Hilâl arasında yapılacak olan lik maçına Hilâlliler yine muayyen sahaya gelmediklerinden Topkapı hükmen galip addedilmiştir.

Şeref Stadında:

Vefa 2 - Altıntuğ 1

Maç çok heyecanlı oldu. Kasımpaşa azamî müdafaa ile devreyi sıfır sıfıra bitirdi.

İkinci devre her iki takım çok gayretli idi. 17 inci dakikada Mumteşem Vefanın golünü yaptı. Üç dakika sonra Altıntuğ beraberlik sayısını yaptı. Devrenin geri kalan kısmı Altıntuğun kuvvetli müdafaasile geçti. Oyunun nihayetine bir dakika kala Hakkı Vefanın ikinci golünü yaptı.

Beykoz 2 - Süleymaniye 0

Birinci devre mütevazin geçti. Devrenin sonuna doğru Kâzım bir gol yaptı.

İkinci devrede Süleymaniye hâkim oynamağa başladı. Beykoz daha tehlikeli hücumlar yapıyordu. Kâzım tek bir gol daha yaparak 2—0 Beykozun galibiyetini temin etti.

Vefat

Yanya eşrafından Kadı Abdullatif oğlu, İnhisarlar umum müdürlüğü memurlarından Emin Kadıoğlu kalb sektesinden vefat etmiş. Bakırköydeki aile kabristanına gömülmüştür. Kederli ailesine ve kendisini sevenlere sabır dileriz.

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen bayanlara mahsus mantolük, rop ve kostüm tayyörlük yüksek fantazi rodier, Moreau, harris, tweed ve saire YÜNLÜ KUMAŞLARIN emsalsiz çeşit, cins ve renkleri Beyoğlunda BAKER mağazalarında her yerden müsait şartlar ve ucuz fiyatlarla satılmaktadır

VAKIT kitaqevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	11-20 ikinci seri	Kr.
11	Gorio baba	100
12	Deliliğin psikolojisi	50
13	İlkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasin külliyatı III	75
16	Samimi Saadet	50
17	İstatistik	30
18	Çocuk düşürtenler	60
19	İlim ve felsefe	30
20	Mevcudu kalmadı	.
		530

Bu serinin fiatı 5.30 kuruştur Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.24 kuruşun 1.24 kuruşu peşin alınarak mütebakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

RADYOLİN

ile Sabah, Oğle ve Akşa

Her yemekten sonra günde 3 defa muntaza dişlerinizi fırçalayınız.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü ilânları

16 Birinciteşrinden 23 Birinciteşrine kadar telif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkacakları gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar.

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Ege), Perşembe 12 de (Güneysu), 10 da (Cmhuriyet), Pazar 16 da (İzmir). Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Salı 18 de (Bursa)), Cumartesi 18 de (Mersin). S rıhtımından.

İzmit hattına — Salı, Perşembe ve Pazar 9.30 da (Uğur).) To rıhtımından.

Mudanya hattına — Pazartesi, Salı ve Pazar 9.50 de ve Çarşamba şembe ve Cuma 15 de (Marakaz). Cumartesi ayrıca da (Sus). Galata rıhtımından.

Bandırma hattına — Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Sus). rıhtımından. Ayrıca Çarşamba 20 de (Mersin) ve C tesi 20 de (Bursa). Tophane rıhtımından.

Karabiga hattına — Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımı

İmroz hattına — Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 15 de (Kemâl), Cumartesi 15 de (S Sirkeci rıhtımından.

İzmir sür'at hattına — Pazar 11 de (Kadeş). Galata rıhtımından.

Mersin hattına — Salı 10 da (Tırhan), Cuma 10 da (Çanakkale). S rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat a telefon numaraları yazılı Acentelerden öğrenilir.

Galata Baş Acenteliği — Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında. 42

Galata Şube Acenteliği — Galata rıhtımı, Mıntaka Liman Reisliği binası altında. 40

Sirkeci Şube Acenteliği — Sirkeci, Yolcu Salonu 22

(8475)

T. İş. Bankası

1939 Küçük Cari Hesaplar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin

İKRAMİYELER

1	Adet	2000 liralık	—	2,000 Lira
5	„	1000 „	—	5,000 „
8	„	500 „	—	4,000 „
16	„	250 „	—	4,000 „
60	„	100 „	—	6,000 „
95	„	50 „	—	4,750 „
250	„	25 „	—	6,250 „
435			—	32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Beherinin muhammen bedeli 395 Krş. olan 5000 adet çam telgraf direği 1/11/1939 Çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile karada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1481,25 liralık muvakkat teminat ile nunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a k Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, İ darpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (8273)

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 5000 metre pamuk ipliği ile tecrit edilmiş kurşunlu kablo açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedeli (3500), muvakkat teminat (262.5) lira olan eksiltmesi 10/İkinciteşrin/939 Cuma günü saat (16) da Ankarada P. T. T. umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3—İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubu ile kanuni vesikalarının hâmilen mezkûr gün ve saatte o komisyona müracaat edeceklerdir.

4 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda P. T. T. Levazım Ayniyat şubesi müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. (4774) (7607)

SAHİBİ: ASIM ÜS
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası
Umum Neşriyatı idare eden: Refik Ahmet Sevengil